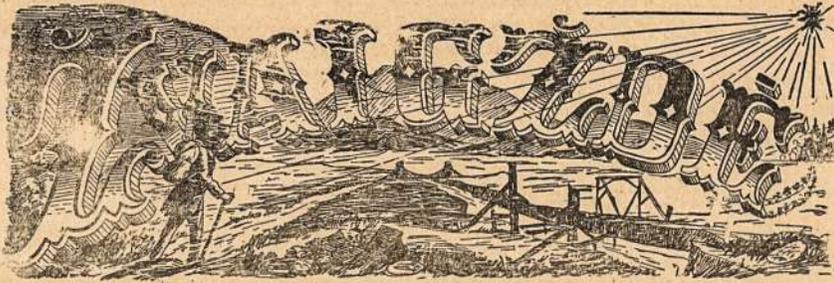

Savaitinis Laikraštis
ŽVAIGŽDĖ
išeina kas Pėtnyčia.
Kaštuoja ant metų \$2.00,
Lietuvą 3 rub., Susivien.
L. R. K. A. sąnariams \$1.50.

ATPAŽINANTIS PIRKĖJA:
„The Lithuanian“ \$0.30
„The Star“ 1.50
„The Lithuanian“ 1.50
„The Star“ 1.50

Korespondencijas ir pinigų
siunčiant reik adresuoti:
ZVAIGZDE, Shenandoah, Pa.

The Lithuanian Weekly
“ZVAIGZDE” — THE STAR
published every Friday at 15 West
Oak St., Shenandoah, Pa., by Lithu-
anian Catholic Publishing Co.
Rev. A. Milukas, Pres. and Sec'y.
J. Skirmant, Treas. and Editor.

Subscription \$2.00 a Year to
members of “R. C. of A.” \$1.50

Rates of Advertising:
One inch once \$ 0.50
One inch one month 1.50
One inch per year 15.00

All communications must be addressed:
ZVAIGZDE, Shenandoah, Pa.

OFFICIAL PAPER OF LITHUANIAN
R. C. ALLIANCE OF PA.

Savaitinis Katalikiskas Laikraštis, Organas Sosiv. Lietuviu R. Kataliku Amerikoje

Entered as second-class matter Dec. 31, 1905, at the Post Office at
Shenandoah, Pa., under the Act of Congress of March 3, 1879.

Nr. 10

SHENANDOAH, PA., 6 D. KOVO (MARCH) 1908 M.

Metai VIII

Iš Visur.

RUSIJA.

Dūmos atstovai pas carą.

Peterburgas, 26 Vasario.
Caras Seredovo savo palociu-
je Carskame Sele priėmė
Dūmos deputaciją, suside-
dančią iš 320 sąnarių. De-
putacijoje dalyvavo sąnariai
visų partijų, išėjus konsti-
tucijinius demokratams, radi-
kalus ir lenkus. Caras, pra-
kalbėdamas į deputaciją, pa-
sakė, juog jam džiaugsmas
esąs pripažinti, kad Dūma
istengia darbuotiesi, o pasi-
tiki, sako, kad reformos žė-
mės klausime būsiandios pa-
sekimgai atliktos. Primi-
nė bet ypačiai, juog pavie-
nio žmogaus nuosavybė turi
būti neužgauta.

Galop' caras perstatė de-
putantus carienė ir sosto
ipėdiniui.

Nėra pinigų laivynei.

Plianai pabudavojimui
naujo Rusijai laivyno, turin-
čio kaštuoti 2,000 milijonų
rublių, nuėjo ant nieku.
Pinigų ministeris Kokovoo-
vas apreiškė, juog Rusija ne-
gali nė mislyti apie išleidimą
tokios milžiniškos sumos ir
kad reikis užsigandinti, iš-
leidžiant laivynui apie 30
milijonų rublių kasmet.

Bombos Persijos valdonui.

Teheranas, 28 Vasario.
Persijos valdonui pažėjiant
iš sostinio miesto Teherano
į kitą šalia gulintį miestelį,
nekurie užpuolikai metė dvi
bombas, užmušdami tris val-
dono palydovus; pats ša-
chas pasiliko nesužeistas.
Užpuolimas atsitiko, kada
valdonas su savo palydovais
traukė per siaurą gatvę;
prišaukę važiavo uždarytas
vežimas, o čia tai, užpuol-
kai sprendė esant šachą;
tasai vienok, apsisergėda-
mas, važiavo užpakalyje ki-
toje karietoje ir, eksplozijos
trenkama išgrūdes, skubiai
išlipęs iš karietos nuėjo į
artiniausius namus. Tuojau
suaukkti kareiviai perkrači-
nėjo namus, nuo kurių stogo
bombos buvo mestos, bet
piktadariai nusepė.

Užpuolimas tasai yra pa-
sekme politišku ginčų anoje
šalyje. Dabartinis šachas
nors suteikė žemė konsti-
tuciją, tačiau neivėdė refor-
mų, žmūdių reikalaujimų.
Peršų Gruodžio mėnesi
parlamentas išleido mani-
festa, kaltindamas šachą lau-
žymo savo žmonėms duoti
pažadėjimų. 20 d. Gruodžio
net kilo atviri maištai Tehe-

rano gatvėse ir nekurios
politiškos partijos atviri
reikalavo šacho atsiskakymo
nuo sosto.

**Kaip reikia pasninkauti
Katalikams Gavėnia.**

Sulaukę šv. Gavėnios, pa-
aiškiname „Zvaigždės“ ska-
tytojams, kaip Amerikos ka-
talikai privalo pasninkauti
per Gavėnią.

Sulyg Jo Myl. P. J. Ryan'o,
Philadelphijos, Pa., Arolivs-
kupo laiško, išsintinėtō vi-
soms tos archi-diecezijos
bažnyčioms, štai šitos yra
katalikams sulyg gavėjimo
taisyklės:

1. Pasninkas užsiveria ta-
me, kad nevalgytum už-
drauetų valgių ir nevalgy-
ti iki sokiolai nedaugiau kaip
syki per dieną, kuolaik dėl
svarbių priežasčių nebūsi
nuo to paliuosuotas. Teip
pasninkauti privalo visi,
kuriems sukako 21 metai
amžiaus.
2. Nuo pasninko sulyg
valgio kiekybės yra
paliuosuojami šie (t. y. gali
valgyti daugiau kaip syki
per dieną iki sočiai):
a) Kurie da nepabaigė 21
metu.
b) Neonciai.
c) Ligoniai ir žindamos mo-
tės.
d) Nusilpnėję dėlei se-
natvės.
e) Ir sunkiai dirbantieji.
3. Nedėdieniais per visą
Gavėnią nėra jokio pas-
ninko.
4. Leista yra vakare tru-
puti pasidrinti. Vakarie-
nė neturi perėti 8 uncijų.

- A) Amerikos visiems ka-
talikams šv. Tėvas suteikia
per Gavėnią štai šitokia
dispensa:
- 1) Pusryčiams leista yra
vartoti šilti gėralai, kaip:
kava, arbata ir čokolada su
nedaugeliu prie to duonos
(nes daugiau kaip 2 uncijos).
2. Leista yra vietoje svies-
to vartoti taukai, kaipoi va-
lyti uždaras.
3. Leista yra visiems val-
gyti mėsa kad ir kėlis syki
per dieną Nedėdieniais, ir
po syki per dieną; Panedė-
liais, Utarninkais, Ketver-
gais ir Subatomis, išskyrus
Subatas: pirmosios ir pasku-
tiniosios Gavėnios savaitės.
4. Viršūi minėtiosios die-
nos, kuriose leista valgyti
mėsa po syki per dieną vi-
siems, tai sunkiai dirbantie-
ji darbininkai ir nusilpnė-
jusieji senatvės dėlei gali
valgyti mėsa ir daugiau nei
syki per dieną.

5. Kuomet nėra kaip pietų
iki sočiai pavalgyti vidur-
dienyje, kaip paprastai daroma,
tai leista yra pietų valgi at-
dėti ant vakaro, o tiek, kiek
leista yra valgyti vakarie-
nės, pavalgyti vidurdienyje.

B) Beto darbininkams,
kada sunkiai dirba, ir jų še-
mynoms šv. Tėvas suteikia
da šitoki sulyg gavėjimo pa-
lengvinimą:

1. Būtent jiems leista val-
gyti mėsa po syki per dieną
Seredomis ir Subatomis per
Gavėnią, išskyrus Pelenų
Seredą ir Subatą prieš pat
Vėlykas.

2. Šita dispensa palyti ir
visų metų kitus pasninkus
ir mestomo dienas, išskyrus
visas išsių metų Pėtnyčias
ir Kūčią prieš Kalėdas.

**Lietuviu Amerikoje pakilimas
ekonomiskai ir politiskai.**

Inpratome mėsg šiandien
kalbėti ir tikėti, kad mūsų
broliai Lietuviai, kurie apie-
džia savo tėvynę ir važiuoja
į kitus kraštus, kaip tai į A-
meriką, pakila joje netik
ekonomiskai, bet ir politi-
škai. Ir dėlto gi, kuris par-
grįžta iš Amerikos, mėsg ji
skaitom už angštai pakilus
protiškai, t. y. kad jis gali
papliaukšti ant kunigų, ant
Dievo ir tt., tada mėsg ger-
biame kaipoi didvyri ir patys,
parsiдав paskutini turtą,
važiuojame į Ameriką „laimės
jieskotui“.

—Nentsižvelgiam ir nepama-
tom, kaip jis yra silpnesnis
ant visko. Pirmiausiai — per
didelį apsunkinimą ameriko-
niškose biuriuose dirbtuvėse
nusilpo fiziskai. Toliaus
ekonomiskai: kiek-gi pain-
sime šalių, net pačia Rusija,
ir ten neramas teip aprube-
žuoto darbininko, kaip ma-
tome laisvoj ir laimingoj A-
merikoj. Rusijoje sužeistas
darbininkas neturi iškaščių
išgavimui pašelpo, neturi
aprubėžavimo negauti pa-
šelpo, jeigu netruko maši-
na, ar kas kitas. Bet to yra
laisvoj Ameriko! Kur yra
ta laimė, ten darbininkas
neturi jokių tiesų; neturi
tiesą nė žodžio išsirtiti, je-
gu per klaidą iškio ranką ar
koją į mašiną. Ir atvažiuoja
į Ameriką, baimė paizma, pa-
mačius suvargusius, suply-
šusius, be rankų, be kojų
mūsų brolius lietuvius. Aiš-
kia! pamata juos apsilėdu-
sius, gimdančius sau ir savo
tėvynę didžiausią prapulti,

didžiausią nuopoliną ir tvė-
rimą nelaimės net ateinan-
čioms gentkartėms. Tai aiš-
kūs dalykas, kad žmogus,
begaliniai suspaustas fizi-
škai, nuopola protiškai ir jau
tada nenumano kam tarnau-
ti, kam parodyti gerus ir ne-
gerus pavyzdžius. Ir šian-
den tą patį matom Ameri-
koj; suspausti iš visų pusų
mėsg fiziskai, nuopolam dva-
siškai, nuopolam morališ-
kai, ir tada tik pasisventę
girtuokliai ir veikti neap-
sakomai kenksmingus mūsų
tautai darbus Gėda mums,
tautiečiai! Gėda tikėti ir tuš-
čias pasakas, kurios šiandien
pas mus teip išsiplatino ir
užkrečia mūsų tautą, naikina
jos energiją ir žudo jos
sūnus.

Pasistengkim, tautiečiai,
kurie jau pamatė tą Ameri-
ką, aiškinti mūsų broliams
jos siekius per laikraščius,
per visokius pasikalbėjimus
ir tt. Nes kol mėsg nepersi-
tikrinsime, tol mėsg tikėsim
tuščių plepalus, ir jais užsi-
ganėdime, stumsime mūsų
brangią tėvynę į prapulti,
ivargus.

Atvykę į Ameriką, pagal-
vokim gerai, o tuoj pamaty-
sime, kad mūsų tautiečiai čia
negali pakilti jokioj geroj
politikoj ir ekonomioj, bet
tik pakilti biuriuoj. Nes į-
pratę žmogus beveik kiek-
vienas Amerikoj girtuokli-
liauti, o pertai visą brangų
laiką, kurį reikia pašvęsti
ant pakėlimo savo proto, ant
supratimo savo padėfimo,
pralaidžia veltui. Ir kiek-
atvykęs į šią šalį patėmijau,
tose jau niekadoms negali to-
kies šalyje gėsus mūsų broliai
pakilti politiskai ar apsi-
šviesti, bet turi da daugias
nupulti ir suvarginti savo
šalį pakiltus vaikus, tautos
sūnus.

Ir tautiečiai! yra mūsų
tėvynė Lietuva plati, yra jo-
je turtų, ir mėsg juos vardo-
dami galim išstatyti dirbtu-
vas, galim teip visuo kuom
naudoties, t. y. mekaniškų
išdarbių ir technišku. Bet
tik, pirm viso-ko, nebėgkim
į kitas šalis „laimės jiesko-
ti“, bet dirbkim visomis pa-
jiegomis savo šalyj; steng-
kimės išsiliuosuoti iš savo
valdžios nagų, kuri mus lai-
kė per tiek metų ir nedavė
mums plėtoties kultūriškai,
nedavė mums dirbti laui ir
pakiltimui savo tėvynės.
Stokim, broliai, visi į kovo-
tojų eiles, kurie nuo kiek
metų kenčiame dėl labo Lie-
tuvos, ir kada pasidaugis
mima kovotojų ir susipras,
kas yra mums brangi tėvynė
ir jos laisvė, tada pakils

mūsų tėvynė Lietuva, pa-
kils joje melė, laisvė, kaipi-
lystė, laime, ir nereiks jies-
koti laimės svetimuose kraš-
tuose, nereiks pasilikti ilgė-
tomis, be rankų, be kojų.
Tiktai, tautiečiai, kovo-
kim už savo šalį, o per kovą
įgisime savo tiesas ir pakilsi-
me ekonomiskai ir politi-
škai.

Konstantinas
iš Sarmačiu.

TAI NE APGARŠINIMAS.

bet žodžiai gydinės Mrs. V.
Zalenskienės, iš Hamden,
Conn., kurios prisiųsta lai-
šką patalpiname, ką kalba
patys žmonės apie Collins
New York Medical Institutą.
Jos žodžiai:

„Siuomi apreiškiu apie sa-
vo sveikatą ir dėkavoju
Collins N. Y. Medical In-
stitutui už prisiųstus vaistus,
kurie labai man pagelbėjo,
nes niekad nestikėjau, kad
galiu dar pasilikti sveika ir
išgydyta.“

Taigi dabar ir džiaugiuosi,
kad per penkis metus sirgu-
si nuolatinu skaudėjimu
strenų, vaikščiojant diegliu
po kėną ir baltomsions, o
per penkis dienas nuo Col-
lins'o vaistų pasilikau išgy-
dyta ir sveika, kad ligą dau-
giau jau neatsinaujina, ka-
dangi pusantro mėnesio lai-
ko jau po išgyjimu. Todėl ir
išreiškiu tūkstanti kartų šir-
dingą padėkavonę. Pirmiau
man nieks nepataikė pagel-
bėti.

Su godone,
Mrs. V. Zelenskienė,
Hamden, Conn.

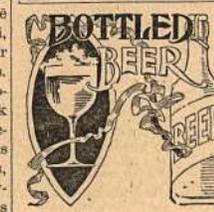
Mėškos Balsamas.

Geriausias vaistas nuo reumatizmo, Koro-
ni ir šlogos, skaudamos gerklės, skaudėjim
temusios, pečiunos, krūtinių ir viduriu-
mo maršingimo kėlio, galvos skaudėjimo, ka-
aro ecc.

Kaina butkotas 25 centai.
O ti ra gauti visose pėtikose ir skaidose.
Jei n neguostame, tai atsiakų į doleri,
ant atsiakui expressu o butkotas ir pats užmo-
nėdamas už expressu.

C. PAVITT (Povinkas)
apliktorius
21 E. Centre str. Shenandoah, Pa.

PASARGA

Kurie nori gyti knygą,
apšviečiančią tikėjimo daly-
kuose, arba ginčioms su be-
dieviais, kaip daugelis mūsų
užklausia, tpareikalauja iš
„Zvaigždės“ spaustuvės:
„Paklydėliai“, garbaus au-
toriaus kun. Geručio. Nedide-
lė tai knygelė, bet labai nau-
dinga kiekvienam katalikui.
Neprašū būti ir patiems
paklydėliams jąjā perskai-
čius. Prekė 10 centų.

Zingėidi Knyga

Apie Lenkų Kalbą Lietuvos Baž-
nyčiose dviejose kalbose: loty-
niškai ir lietuviškai.
Po vieną egzempliorių tos
knogos nusijsta Jo Šventenybei
Popiežiui Pijui X ir visiems R.
K. Bažn. Kardinalams.
Kaina \$1.00.
gamsite „Zvaigždės“ Redakcijoj.

Old Empire Rye

yra lęsta ariekla, pa-
dirbta sutinkant pilnai
su Pensylvanijos Cysto
Maisto Instatnis.

Empire Distillery Co.
352 Broadway, New York, N. Y.

LAIKE NELAIMES.

Išairinime ir išimkime kokio so-
nario vartok remai

Dr. RICHTER'S

Anchor Pain Expeller.

Palengvina, negido romas. Laikik
visada namie, ir žiurek kat butu
su visuo senkio ankeru ant virszau.
Visi apliekeri parduoti po 25 ir
50 centu.

F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl St., New York.

Temykit!

Geriausia ir pi-
giansia vieta vi-
soje aplielkėje,
kur galima gauti gerus šiubni-
nius žiedus.

Sol. Levit

16 N. Main St.
Shenandoah, Pa.

Jeigu geri alų, tai pabandyk
Columbia alaus. Pastiprinantis
gėralas yra teipjas reikalingas,
kaip pastiprinantis valgis

COLUMBIA ALUS

ramis troškuli ir atgavėjis tautė.
Pardaviojėjamas pusė pantė
bakuose.
Ofisas: 110 So. Main St.
Shenandoah, Pa.

kiausiai tų didžturėių Dievas, i kuri tik itiki, kuriam garbė duoda...

Bet matau, žiūrėti i mane lyg netikėdami, kad teip galėtų būti, užtai turiu jums ši dalyką paaiškinti.

Pirm šimto ir šiek tiek daugiau metų, tuo pat laiku kada emė atsirasti visokios mašinos, daugelis žmonių pametė visai tikėjimą. Atsirado, mat, gudragalvių, tvirtinančių, būk nės Dievo, nerėikią nė tikėjimo, nė Bažnyčios, nė kunigų; būk žmogus privalas daryti, kas tik jam patinka, niekieno nevarzomas, nevaldomas... Toji netikėjimo ir neapribuotomas liuosybės dvasia, tartum kokia viesula, perėjo kone visą pasauli, vertė sostus, grovė altorius, vaikė kunigus, rovė iš žmonių širdžių prisirišimą prie Dievo, prie tikėjimo.

Kokios gi, paklausite, buvo viso to pasekmės? Žmonės, neteję tikėjimo, neatsižirdėdami i Dievą ir jo prisakyimus, emė gyventi kaip jėms patinka, rūpinamiesi vien, kad kuodaugiau siai smagumų turėtu ant šios žemės. O juogei už pinigą galima gauti visokie žemiškieji smagumai, tai pinigais tapo visą žmogaus laimė. Didžturėis rūpinasi visokiais būdais savo turtus padidinti, nežirdėdamas nė prakaito, nė asarų kraujančio jam turtus darbininko. Vargdieniai darbininkas griežia dantimis, matydamas kaip iš jo prakaito, iš jo asarų auga turtai, bet ne jam, tik didžturėiui darbdaviui. Darbininkas trokšta laimės, o netekęs tikėjimo, visą laimę mato tik piniguose, kurių neturi; piknamas, neapykanta kila jo širdyje; primanytu, rodos, visus didžturėius išmūštų, kad tik pinigų galėtų turėti...

Kad žmonės nebūtų užmiršę Dievo, kad visi būtų laikęsi teisybės ir meilės priakymų, nebūtų buvė nė tiek vargų, nė sumišimų tarp žmonių.

Nebūtų tada nė socializtu, kurie iš tų vargų ir iš tos netikėjimo dvasios išdygė, o nori savaip visus sulyginę rojų padaryti ant žemės.

Tiesa, — tarė Garša, — ir aš girdėjau siciliką kalbant apie visų sulyginimą, kad turtus reikią atimti nuo ponų, žemę išdalinti žmonėms, o tada, sako, nebūsią vargo ant žemės.

Bet kaip jums rodosi? — klausė Vainora, — Jeigu kas, imkime, šneka, mokina, juog ant žemės daug tebėsa negero, nelygybės, juog turiai reikią geriau padalinti, kad nebūtų nė gulinčių dė darbo didžturėių, nė badaujančių pavargėlių, ar toki žmogų pavaldisite socializtu? Arba jei kas pelkia negerus valdžios darbus, negerą valdymo būdą rūpinasi pakeisti geresniu, ar visi tokie žmonės yra socializtai?

— Man rodo, ne, — atsiliepė Kriščiūs, — socializtai tai tie, ką muša, degina, daro sumišimus.

— Na, ne, — atsakė Vainora, — ne visi, ką muša, degina, yra socializtai. Tat tu, dėde, negali pasakėti. Mušties, deginti, plėšti gali nė tik tait socializtai, ir tankiai visai neteislingai vadina socializtais tie, ką negrąžinti gyvena, nepadoriai elgiasi. Tat nė socializtai, tik ištvirkėliai. Bet iš kitos vėl pusės nė tiesa, būk visi tie socializtai, ką rūpinasi žmonių gerove, darbininkų klausimu, geresniu turtų padalinimu, valdymo pagerinimu. Ne, tat rūpestis nė vienu socializtu, kaip jie tankiai giriąsi. Tat rūpestis visų gerų žmonių, ypač visų tikrų Kriščiūnių katalikų.

Katalikų Bažnyčia visados rūpinosi i vesti didesnę tarpu žmonių lygtybę, gynė skaudžiuosius, šelpė pavargėlius, o didžturėius, beširdžius lupikus, baudė, kiek galėdama, bažnytinėmis bausmėmis. Gerai yra pasakęs vienas prancūzų mokslininkas, kad socializtai ką turi savjė geru, yra paėmė iš Kriščiūnių mokslo.¹⁾ Socializtai reikalauja lygtybės, liuosybės; didžturėis tuo tartum ką naujo išradė, o užsimiršta, juog visa tat yra nė socializtų išradimai, tik tait Viešpaties Kristaus ir jo pasekėjų mokslas. Gana šiek tiek pažinti evangeliją, šventųjų Tėvų raštai, Bažnyčios istorija, o matyti, juog niekas nevykdė teip gražios lygtybės, liuosybės, brolybės tarp žmonių, kokią daro Kristus tarp tų, kurie tikrai sake Jojo mokslą; niekas nesutaukys teip gerai didžturėių su pavargėliais, kaip juos sutauko Išganytojas.

Bet, ponuli, — atsiliepė buvusis Amerikio vaikinas, — aš girdėjau vieną socializtą kalbant, būk ir Kristus buvęs socializtas, ir šventasis Tėvas socializtas... — Gali būti, — atsakė Vainora, — socializtai prastiems žmonėms i savo pusę patraukti naudojasi visokiomis priemonėmis. Nesibijokite mės, — sako socializtai. Mė reikalaujame brolybės, lygtybės tarp žmonių, ir Kristus to reikalauja. Mė rūpinamės pavargėliais, ir Kristus jais rūpinosi. Mė norime pabausti didžturėius, ir Kristus juos baudė. Taigi, — išveda pagaliau, — kad ir Kristus buvo socialistas, kaip ir mė. Bet ar tai teisybė?

Bet, ponuli, — atsiliepė buvusis Amerikio vaikinas, — aš girdėjau vieną socializtą kalbant, būk ir Kristus buvęs socializtas, ir šventasis Tėvas socializtas...

— Gali būti, — atsakė Vainora, — socializtai prastiems žmonėms i savo pusę patraukti naudojasi visokiomis priemonėmis. Nesibijokite mės, — sako socializtai. Mė reikalaujame brolybės, lygtybės tarp žmonių, ir Kristus to reikalauja. Mė rūpinamės pavargėliais, ir Kristus jais rūpinosi. Mė norime pabausti didžturėius, ir Kristus juos baudė. Taigi, — išveda pagaliau, — kad ir Kristus buvo socialistas, kaip ir mė. Bet ar tai teisybė?

1) Emile de Laveleye. Žitrek ir „Le socialisme contemporain. XI edit. 1902. Paris. Introduction.

— Kas čia per teisybė gali būti, — tarė Damijonas, — tai aiškūs apgavimas, nė teisybė.

— Bet dalko apgavimas ar suprantate? — klausė Vainora.

— Deito apgavimas, — atsakė Damijonas, — kad socializtai teip kalba paslėpę savo ragūduis ir nagūduis, o rodydami tik tat, ką turi gero pasiėmė iš Kriščiūnių mokslo, kaip ponulis sakė. Man atėjo i galvą vienas palyginimas, ar pasakytų?

— Sakyk, sakyk, dėde, — tarė Vainora.

— Kad cigonas pavogs, imkime, pas Kriščiū žiponą ir ims girties, kaip gražiai įsiai pasipuosiems. Aš pažinęs Kriščiū žiponą, užpulsiu ant cigono, kad tas gražūs žiponas nė jo, tik Kriščiū. Cigonas gi man atsakytų: tait ir Kriščiūs cigonas, kad turi toki, kaip aš, žiponą. Ar nė panašiai daro socializtai, kaip tas cigonas, šnekėdami, būk ir Išganytojas, ir šventas Tėvas socializtai?

— Teip, — atsiliepė Vainora, — šimie palyginime yra panašumai. Bet tiek to! Matau, juog supratote, kad nė visi, ką rūpinasi geriau sutvarkyti žmonių, darbininkų būvi pagerinti, yra socializtai. Dabar kila klausimas. Kuo skiriasi socializtai nuo kitų, norinčių geriaus viską sutaisyti ant žemės? Kas pasakys?

— Visi tylyje. Vainora jau buvo bekalbės, bet tuo tarpu atsiliepė viena moteriškė: — Socializtai nori numesti karalius, ponus...

— Teip, mama, gerai sakai, — pritarė Vainora, — socializtai to nori; bet tuo jie nesiskiria dar nuo kitų. Prancūzų, imkime, žemę numetė, nužudė karalių, ponus sulygino su prastais žmonėmis visai nė socializtai. Klausykite gerai ir įsistėmykite! Namams sugėdus, žmonės juos taiso, ir taito visokiais būdais. Vieni išima supuvusių sienojus, ideja i jų vietą naujus, sveikus; kiti palikę, kas buvo supuvę, apmuša namą lentomis, apkamšo, iškrečia moliu; tretai taiso dar kitokiu būdu, kaip kas išmano... o atsiranda ir tokių, ką pamatę šitą gendant, netaiso, kas pagėdė, tik nori visus namus sugriauti iš pamatu, o paskui naujus statyti. Kaip su namais, teip einasi ir su žmonių ant žemės gyvenimu. Daugumas pamatė, juog žmonių antliukuose daug kas yra pataisyntina, daug neteisybių prasalintina. Pamatė, rūpinasi taisyti; vieni šiaip, kiti teip, tretai dar kitaip. O socializtai sako: Ką čia betaisyti! Dabartinė tvarka reikią iš pamatų išgriauti ir vis pasaulis sutaisyti ant kitokių, tai yra, socializtiskų, pamatų; tada tik bus gerai gyventi ant žemės.

Ir tuo tait socializtai skiriasi nuo visų kitų. Visi kiti nori palikti, kas yra gero, rūpinasi taisyti, ką mato pikto; o socializtai sako nebūsią nieko gero, kol liks dabartinis žmonių sutvarkymo pamatai. Kad, sako, syki viskas grūs, kad mė, socializtai, duosime paskui naujus gyvenimui ant žemės pamatus, tada bus viskas gerai sutaisyta, o be to nieko gero būti negali. Dabar suprantate, ko socializtai nori ir kuo nuo kitų skiriasi?

— Suprantame, suprantame, — atsiliepė keli balsai.

— Bet dabartinė tvarka ant žemės iš pamatų išgriauti ir naujai visą sutaisyti, tait nelongvas darbas. Kaip tat įvykdyti, kokių keliu prie to eiti, socializtai nesutauko tarp savęs, ir ar kada susitauks, nežinia. Susitauko visi tik tame, kokie turi būti tie socializtiskieji pamatai, kada socializtai paims visą ką ant žemės i savo rankas.

— Kas gi tie jų per pamatai, ponuli? — paklausė Kriščiūs.

— Pamatu dabartinės tarp žmonių tvarkos yra tas sutaisymas, kad kiekvienas žmogus rūpinasi turėti kokią nuosavybę arba loonastį. Vienas turi žemę, kitas namus, trečias kokią mašiną, pabriką arba nors šioki-toki darbą įranki. Kas nieko neturi, tas samdo savo darbą kitiems, ir teip mainiasi pats ir aprūpina savo šeimyną.

Socializtai gi nori teip sutvarkyti žmonių gyvenimą, kad atskiros ypatybės neturėtų jokios išdirbimų įrankių nuosavybės, bet kad visus tuos įrankius valdytų visuomenė.

— Kaip tai, ponuli? — atsiliepė vienas ūkininkas.

— Visai prastai, — atsakė Vainora. — Išdirbimo įrankiai yra visi tie daiktai, su kuriais žmonės ką dirba, turtus daugina. Teip, mašinos, pabrikos, žagrė, dalgis, žemė antgalo, yra tai išdirbimo įrankiai. Dar bė jie yra atskiri ypatų nuosavybė. Ju, imkime, visi turėtu savo žemę, savo žagrę, dalgius. Socializtai gi nori teip sutaisyti, kad juš nė vienas neturėtumėte nė savo žemės, nė jokių įrankių. Žemė būtų visų žmonių; įrankiai būtų visų žmonių arba visuomenės. Visuomenė visa-ką valdytų ir rūpintųsi, kad visiems būtų gerai gyventi ant žemės.

— Bet kaip tai gali būti? — atsakė Vainora.

— Bet kaip tai gali būti? — atsakė Vainora.

— tamsė sunkenybė. Visi socializtai, kaip jau sakiau, sutinka, kad teip turi būti, juog visi išdirbimo įrankiai turi pereiti iš atskirų ypatų visuomenės nuosavybės arba loonastį. Tat yra pamatinis akmuo socializtiskio žmonių sutvarkymo. Bet kaip tat pasiekti, socializtai nė vieną galvojau.

Papasakosiu jums išpradžių, nors trumpai, apie senesnius socializtus, kurie bė jokio moksliskio pamato statė ant popierio būsiančias socializtiskas valstybes.

— Kaip tai statė ant popierio? — paklausė viena žmona.

— Rašė iš savo galvos prasimanę, — at sakė Vainora. — Jie, mat, matydami, juog ant žemės nė visai gerai, galvojau, kaip būtų geriau; o ką išgalvoju, tai surašė, nepasidamy, kad jų sumanymai jokių uždū negali įvykti.

Užtai dabartiniai socializtai vadina anuos senesnius svajotojais, sapnuotojais.

— Tai dabartiniai socializtai skiriasi nuo senesniųjų? — atsiliepė Kriščiūs.

— Kaip jau sakiau, — atsakė Vainora, — jie skiriasi net tarp savęs, o ką nuo senesniųjų, tai jie patys nori pažymėti tą skirtumą, vadindami anuos svajotojais, o save moksliniais socializtais.

— Bet, ponuli, sunku suprasti tat, ką sakote, — tarė vėl Kriščiūs, — kokie tie moksliniai socializtai?

— Palauk, dėde, toliau išsiaiškis. Dabar tiek pasakysiu, kad svajotojai tik sako kaip bus, neišrodydami, kokių būdu tat galėtų įvykti; moksliniai gi socializtai rūpinasi paremti savo prastimanymus ant mokslo pamatu.

— Kokie gi tie mokslo pamatai?

— Mokslo pamatai bus tada, jei žmogus ką tvirtindamas, parodo priežastis, dėl kurių tat, ką tvirtina, turi būti teip, kaip jis tvirtina. Jeigu tų priežastų žmogus neparodo, arba jeigu tos priežastys nėra tvirtos, aiškios, tai jo tvirtinimas nesiremiam ant mokslo pamatų, tik ant svajojimų. Teip, imkime, jei Ringiu dėdė sakytų: Vyrai, šimėt aš visą savo lauką prisiūdysiu valsingų medžių ir po kelloikos metų mano laukas bus vienas sodas. Teip sakydamas Ringiu dėdė remtųsi ant mokslo pamatų; jis tvirtintų, kad jo laukas bus sodas ir parodytų aiškias priežastis, kaip ir dėlko tat bus. O vėl, jei Ringiu dėdė sakytų: Vyrai! sutruobėsiu! po kelloikos metų mano lauke, pamatysite, augs pamaranadi, vynuogės, visokie vaisingi medžiai, kokių nematote. Teip sakydamas, Ringiu dėdė jau būtų tik svajotojas, jau nesiremtų ant mokslo pamatų, užtai kad nematytų priežasties, dėl kurių tat, ką sako, galėtų įvykti. Dabar suprantate skirtumą tarp svajojimų ir tvirtinimų, paremtų ant mokslo pamatų?

— Suprantame, ponuli, suprantame, — atsiliepė keli balsai.

— Taigi, matote, — tęsė toliau Vainora, — ir socializtai, vieni buvo svajotojai, o kiti rūpinasi paremti savo tvirtinimus ant mokslo pamatų ir vadinasi patys save moksliniais socializtais. Apie svajotojus nėra ką daug kalbėti. Jie nieko neuveikė, nors kai kurie bandė įvykdyti gyvenime savo mokslą, jų svajonės pasliko bė pasekmis, tik pritašė kelį moksliniams socializtams.

— O kada jie, ponuli, gyveno? — paklausė Damijonas.

— Svajotojų laikai, tai antroji pusė aštuoniolikto amžiaus ir pirmoji pusė devyniolikto. Žymiausiasieji buvo Sensimon (Saint-Simon), Furie (Fourier), Bliam (Blanc) Prancūzijoje, Auen (Owen) Anglijoje. Jų mokslas maž-daug vienoks. Žmonės ant žemės, anot jų svajotojų, turi būti laimingi, o laimė ras lygtybę ir darbe. Turėtų niekas negali turėti, viską turi savo rankose valstybė ir ji rūpinasi visais žmonių reikalais. Visi dirbs, o darbas bus, kaip dabar, sunkenybė, bet kiekvienas ras sau darbą smagumą. Kiekvienas dirbs, kas jam patinka, o juogei žmonės turi kuovairiausius palkinimus, tai nepritrūks nė jokių darbininkų, ir visokie darbai bus kuogeriausiai atliekami. Didžiausioji žmogaus laimė, tai visokių kūno geidimų ir palkinimų pakakinimas; tiems geidimams reikią duoti pilna liuosybė, niekuomet nereikią jų varžyti... Visų tų sapnų neišskaitys.¹⁾

— Ponulis sakė, kad tų svajotojų kairuke steigėsi įvykdyti gyvenime savo svajojimus, — tarė Kriščiūs, — ar nepasakotumėte apie tat?

— Neverta nė pasakoti. Bandė Auen, (bandė Sensimono mokintinis Anfanten (Anfantin), bandė Furie, bet dieko iš tų bandymų gero nebūvo. Jei minėti, tai verta tik Bliano Ludviko bandymai. Jam

1) Kas ori artiaus susipažinti su tais svajotojais, teikiu jų raštus, ypač šiuos: Saint-Simon. Reorganisation de la societe europeenne. Paris. 1814.

Fourier. Traite de l'association domestique-agricole. Besancon 1822.

2) Reband Ludvikaus politiskios ekonomios žodyna 1833 m. Žitrek: Laveleye. Le socialisme contemporain XI ed p. 1.

— Neverta nė pasakoti. Bandė Auen, (bandė Sensimono mokintinis Anfanten (Anfantin), bandė Furie, bet dieko iš tų bandymų gero nebūvo. Jei minėti, tai verta tik Bliano Ludviko bandymai. Jam

— Neverta nė pasakoti. Bandė Auen, (bandė Sensimono mokintinis Anfanten (Anfantin), bandė Furie, bet dieko iš tų bandymų gero nebūvo. Jei minėti, tai verta tik Bliano Ludviko bandymai. Jam

1) Kas ori artiaus susipažinti su tais svajotojais, teikiu jų raštus, ypač šiuos: Saint-Simon. Reorganisation de la societe europeenne. Paris. 1814.

Fourier. Traite de l'association domestique-agricole. Besancon 1822.

2) Reband Ludvikaus politiskios ekonomios žodyna 1833 m. Žitrek: Laveleye. Le socialisme contemporain XI ed p. 1.

pasisekė, valdžiai padedant, įkurti Lijono mieste, Prancūzijoje, 1848 m., teip vadina mosios valstybės pabriks, pavestos visai patiems darbininkams. Patys darbininkai jas valdė, patys dirbo, patys pelnė, trankė, tik nė sau i kšenių, ir bė visos darbininkų bendrovės kasa, kuri rūpintis turėjo darbininkų reikalais. Rodos, visai turėjo būti kuogeriausiai, bet kas tau. Darbai pabrikoje nė visi lygūs, o juogei darbininkas neturėjo didesnio sau pelno, ar dirbs šioki, ar toki darbą, tuo pasirodė, kad visi norėtų ponauti, mažai kas dirbti. Pakilo vaidai, nesutikimai, ir neilgai trukus tos valstybinės pabriks turėjo išnykti.

Beto, atsitemu dar vieną įdomų bandymą. Prancūzas Ludvikaus Kabe (Cabet) įkūrė 1848 m. Amerikio, Illinois'o State, socializtų koloniją, vardu Ikarija. Toj kolonijoje buvo i 500 žmonių. Vieni bė visos išpradžių tarpų jų kuodžiausia. Viskas auro išvien; ir tai netik turiai, bet net moters. Išvien dirbo, išvien augino ir mokino vaikus. Bažnyčios, nė kunigų nereikėjo, nes, kaip vėkri socializtai, Ikarijos gyventojai neįsivadė jokio tikėjimo. Tokioj vienybėj gyveno Ikariečiai kelis metus, bet nė dešimtis metų nesėjo praeiti, o jau dangumas išbėgoju, negaldami subūti, ir pamaži visai toj socializtų kolonija išnyko.¹⁾ Buvo ir daugiau panašių bandymų, bet visų juos nė geresnis patiko likimas, pavydusimas, kaip bergždžios visos socializtų svajonės.

Siai dienai tebėna gana, — baigė kalbėjęs Vainora, — pažinome šandien, kuo skiriasi socializtai nuo kitų, norinčių pataisyti žmonių ant žemės gyvenimą, pažinome socializtus svajotojus, o kitą nedėlią pradėsim tyrinėti mokslo socializmą ir dabartinius socializtus.

— Ponuli, — atsiliepė viena žmona, — aš dar norėčiau vieno daikto paklausti. Ponulis pasakodamas apie tą socializtų koloniją pasakė, kad ten nebuvė nė bažnyčios, nė kunigo. Ar gi socializtai tikrai nėra katalikai?

— Ne, mama, — atsakė Vainora, — socializtai nepripažinti jokio tikėjimo.

Ir tame visi, o visi jie sutinka, ir svajotojai ir dabartiniai moksliniai socializtai. Socializtų moksle tikėjimui vietos nėra, kaip toliaus pamatysime.

Na, o kame dar visi socializtai susitauko? kas pasakys? — paklausė Vainora.

— Tame, — atsakė Kriščiūs, — kad norint pataisyti žmonių gyvenimą, reikią dabartinis sutvarkymas iš pamatų išgriauti ir visą ant naujų socializtiskų pamatų sutaisyti.

— Gerai, matau, įsistėjimai ką sakiau, — pagyrė Vainora. — O kokie tie socializtiskieji pamatai?

— Kad niekas turtų neturėtų, kad visi turtai būtų išvien, — atsakė vėl Kriščiūs.

— Čia jau truputį negerai pasakė, — pataisė Vainora. — Kad visi turtai būtų išvien, tame nė visi socializtai susitauko; yra tokių, ką teip mokina, ir jie vadina komunistais. Visi gi bė skirtumo socializtai sako tik tat, kad tie daiktai būtų visų lygūs, kuriais mėš turtus dirbame, didiname, tai yra, kad visų išvien būtų visi išdirbimo įrankiai, kaip pirmiau apie tat kalbėjau. Bet gana jau bus šitai diena.

Pabaigė Vainora, kildamas nuo kedės, ant kurios buvo atsėdęs. Visi sujudo, ir sutarę susirinkti kita nedėlią Garšviuose, išsiskirstė.

II.

Mokslinis socializmas. — Marksas ir jo mokslo kritika.

Garšviuose susirinko žmonių dar daugiau negu paskutinė nedėlią Kriščiuose. Garsas, mat, apie Vainorių poną paslikdo po visą apygardą ir ėmė eiti netik Suobriškiai, bet teipgi iš aplinkinių kamubėgė nemaža norinčių paklausti pono pasakojimų.

— Praėjusiąją nedėlią kalbėjome apie socializtus svajotojus, — pradėjo Vainora, tai yra, apie tuos, ką regėdami ant žemės nebėstant gera, išsavojo savo galvoj, kaip reiktų pasaulis sutvarkyti, kad visi žmonės būtų jame laimingi. Tos pirmųjų socializtų svajonės nesirėmė ant jokio pamato, buvo nepritaikomos prie žmogaus prigimimo, pasirodė negalimos vesti i gyvenimą ir, kaip tokios, turėjo, rodoti, visai išnykti. „Šnekėti apie socializtus, tai vis tiek ką sakyti kalbą apie numirusus“, rašė vienas mokslininkas 50 metų atgal.²⁾

1) Žitrek apie Ikariją: Capitale. „Zor Geschichtes des Socialismus und der Socialdemokratie“, 46—48 p. Berlin, 1901.

2) Reband Ludvikaus politiskios ekonomios žodyna 1833 m. Žitrek: Laveleye. Le socialisme contemporain XI ed p. 1.

(Toliaus bus.)

Breksztant.

— Jonai, a Jonai! Ką teip sunkiai veži? Šėperio* pirka? kam teip dauž?

— Bėpiga, švogėr, kad šėperio tiek gaučiau; bet čia žmogus turi vežti ne šė, ne tą, — susiraukęs atsakė Jonas.

— Kas gi čia? — teiravosi toliau Jono svaivnis, grabinėdamas didelius gniužulius, maišais pridengtus. — Čia kieta, slidu? Muilas ne muilas, cukrus ne cukrus! Jonai, kas čia?

— Ugi, žlopų, gazietos, su visu jau pralinksmėjęs Jonas aiškino. Matyt, patiko svaivnio nežinojimas.

— Tik vieną, — tęsė toliau, — „Saltinių“ pusė gurbo. Mat, kunigai Seinuose kad pradėjo spausti raštus, tai spaudžia kad nu! Yra, matytis, ten tokios mašinos, kas tik popierių pluoštą imetus, kaip bemažant, subirba, ir per uodegą jau meta puikias gazietas su litaromis, su paveikslais, o žmonės jas skaito, ir da kaip! Bemaž nežinau, kad kartais pervalai parvežu.

— Žiūrėk, kokie tai tuose Seinuose stebukliai darosi! — galva kraipydamas stebėjosi svaivnis, ir praskirsėties maišus, su ranka jau slidinio surašiotus popierose pundus.

— Jonai, duok man apžiūrėt, kokia ta gaziet? Rusiškų ir lenkiškų tai teko matyt „vaiskė“, bet lietuviškų ne, ar ir tokios?

— Gal imt štai šitų palaidūjų, — paduodamas tarė Jonas, — kad ir penkias kokias. Da likis ir bėto begalės! Net manoji šyvukė palios, bėtėpmdama. Tuo bus lengviau!

Svaivnis pasiėmęs vartė „Saltinį“.

— Ve, čia tokios litaros, kaip kad mano motėras „Aukso Altoriuje“. Paveiksliai kokie puikūs! Duok da penkis lapus. Tai vaikams bus žaidimo!

Ir geras Jonas, šyvukėi lengvindamas, nesiskėpėjo svaivnui dar dešimtį „Saltinio“ numerių užteikti. Manė, kad prastiems, išmintingiesiems žmonėms jų nebereikia, gal tik vaikams nužaidinti, mokytiems gi užteks, sako, pilna ir bėto da gurba vežu. Tiesa, kartais knibeldavo juoda mintis, kad da lydamos nereikalingiems (ne vienam svaivnui buvo už teikęs) skriaudžia tuos, kuriems veža. Uždyka tik jiems nesužinia! Et, ką čia, niekis, — samprotuodavo toliau Jonas, — didelis čia daiktas tas popieržalis! Raštinkas geriaus suprantas raštus, o pečių prisukčius su žmonių laikraščiais!

Teip ir dabar dėl svaivnio vaikų visą pluoštą padavęs, Jonas paėmė atsiviskintą svaivnį ir pakirbino šyvukę. Šyvukė, nenumanydama palengvinimo, itėpė viržius, susikuprino ir tolyn tieldamąsi jau bagšeno „Sventkeliu“ N. bažnytkiemio linku.

Jono svaivnis parnešė lauktuvių gražių vaikams, tik

deja, ne ant ilgai: mergaitės tuo išsikripo paveikslėlius ir prie pečiaus durų prilipno, o bernukai, gavę net po lapu dieļu, susilipino sau bulve margas kepuraites.

Ilgai ar trumpai šyvokį „tempė“ lietuviškus laikraščius ir N. valsčiaus raštine, nepasakysiu, — gana, kad Jonai da kartą užėjo graili širdis ir elgėtai vietoj kapelkos užteikė „Saltinių“ porcijai pasiskaityti, dar išgerė galėsi žmonėms m. /ros/.

Raštiniūje N. nekantravo arti dešimties suaugusių vyrų. Tai dairės per langą, tai klausė, bildėsi spėdami.

— Tas paėtorius pasigėrė, ar ką, miestelyj! negali su laukti! — tarė vienas.

— Turbūt, — antras pritarė, — Elkim namon, nebesu lauksime!

— Beicium, — trečias pritarė, — bet rytoj bene rasė: kas pirmutinis pripuls, tai ir savo ir kito paglemž, o pasuk nuo klebono klausyk pamokslų: šaltysius, algai imi, kaimynams nenori patarnauti.

Ilgai raštiniūje kalbėjosi, laikraščių belaukdamai, Jono su šyvuke kaip nēr, teip nēr.

Vienas kitas nyko per duris, kol visi išsiklaide, Jono nesulaukė.

Nedėlios ryta saulutė lyg aiškiau nušvito, varpai bažnytelės N-iesiems šaukė ant maldos. Sniegas girgždėjo, žmonelės skubėjo Dievo pasimelstų. Pagarbine Dieva, vėlei šinkio iš bažnytelės pasivaikyti po šventorių, po rinką. Moterėlės, i kuopeles susimetusias, klebėjo juokavo, tarnaičių klasielės juos, derėjo, pirsė... Apyne ni ūkininkai ir jau nejaunai bernukai, pyppikus pakšėdami, gyrė šalti, šilta vasara lėmė... ir apie „Saltinį“ miinėjo.

— Kad juos galas, tas redakojas! Pinigus išsužiniau, negali žmogus gauti nė vieno numerio! Kad ir kunigai, kaip sako, išleidia, bet tik turbūt suka. Viegnies atsučinia, kitiems nei, Ana Petruj syki atsuintė, dabar negauna.

— Kasin' ką ten jie daro? — kitas pagriebė. — Klebonas sakė, kad nesėpė atmušti, teip dauž reikalaujantių kaip mes. 70.000 pene.

— Kur tau nespėja! Kodėl nereikalingiems siuntinėja. Va, Rauagalų Simui viena dešimtį užteiktai. Jų namė, tik žinome, nei vienas nē „be“ neišmano apie skaitymą.

— Jam kunigas brolis iš Amerikos parsužinia, — išsoko vienas teisinti Šima.

— Tauszj! niekus! Tik „Saltinį“ daro Seinuose, ne Amerike, — užkirto senis su žilais uostais.

— Ei ne, klausykite! — iškišo jaunas vaikinas, — Šimui, sakėsi, Jonas paėtorius dovanojas.

Teip ilgai ginėjyosi, kaltino paėtorijų, kiti teismo, kaltino ponus, kunigus, kad prigaudinėja, kad Seinuose už jų pinigrus namą dėl senų

prelatų pastatė, kad net Seinų bažnyčios vargonai, vertė 10.000 r. įrengti ir kožas dūdos liežuvelis tai iš jų ausinkučių nušleiti... Dauž gal, būtų išradė dėl savo nusiskundimo, bet skambintis paragino bažnyčion eiti, Mišū šv. klausyti.

Rinka ir šventorius išstūėjo; girdėt tik buvo vargonų dūdavimas ir kantarų giedojimas.

Kantarai giedojo, vargonai kartojo, tai pasilikdami pralenkėdami giedorius; žmonelės pašnibzdomis mēdėsi, — rodės, visi pamiršo svietų skriaudas...

Rauagalų Simas, šalia Jono paėtoriaus prie pat balustrados atsiklaupęs, poterius iš galvos pusbalsiai kalbėjo, o akimis stačiai į Dievą žūrėjo. Kada-ne-kada sunkus atdūsys išsprūdavo, kad net vaiškiukas, pritariąs prieš altoriaus, staiga pažvelgėdavo, žingeidus matyti, ar kas pikto neiškito. Kada teip slūdziai Simo lūpos maldos žodžius aido, galvon nė šis nē tas vis lindo; tai Jonas paėtorius su šyvuke, tai vaikai su margomis kepuraitėmis, tai pečius išlipytas „Saltinio“ paveikslėliais... Nusibaidys, atsūdesęs pradė balsiai Dievo prisakymus kalbėti, — a septintas, aštuntas, ir jau lūpos čiaupiai, — vėl akys Seinai, mašina, ką puikins paveikslėlius meta, gražiejie „Saltinio“ lapai viens po kitam tik lekia — lekia; išlybėkė ponaičiai ir pluoštas rėša, vežinan dekla ir dideli augšta, kaip šieno vežimas, iskrovė, ant viršaus parašo: „i N. miestą tiems, ką užmokėjo.“ Paskui mato, kaip jo svaivni Joną užtūpė ant pat viršaus, išsako: „Žiūrėk, sudėjome viską; jei prapuldysi, tai mes nekalti, tu atsakysi ir prieš Dievą ir prieš žmones.“ Ir Jonas su šyvuke nutarėsi kelti keliu. Toliau girdi: cink, cink, cink, cink, cink. Aha, Simas galvoja, tai ponaičius, ką „Saltinius“ krovė, pietų šaukia, nes būvat vaiske tai „na kašu“ ir skambinimu šaukdavė... Vėl cink, cink, cink, cink. Kas čia? antru syk?

Simas pravėrė akis. Kunigas iškėlęs Sventidaušą, žmonės pasilenkė krotinėms mušėsi, o vaikukias vis skambina... Simas pakrapėtė akis ir, kad kiti nepatėmėtų, susilenkė teip, kad kaktazėmė siektė. Dieve susimilk! Dieve, susimilk... kartojo balsiai... būčiau, ve, mišljo Simas, pakylėjimą prasnauđes; Jonas, čia šalia klūpas, būt matęs ir nekartą pajukė. Pratinę dar kart' akis, išsiėmė dakti ražančių, atsėdūso ir pradėjo balsiai nuo „Tikiu į Dievą Tėvą“. Bet vis galvoj maišėsi sapno žodžiai: „jei prapuldysi, tu atsakysi prieš Dievą ir prieš žmones.“

Žmonės povisam skirėtis iš bažnytelės. Pakilo eiti ir Jonas paėtorius. Simas tyčia dėsle bažnyčioje; tik Jonas lauk, Simas per kitas duris į šventorių ir takais diktas žingsniais patraukė ant namų. — Gal su Jonu dar čia susitiksi... — murmėjo eidamas Simas. — Kam man reikėjo Jono tų „Salti-

nių“ prašytis... vis negerai nė Jonas padarė, kam jis davė... tie žmonės, kam jie pinigų užmokėjo, lauks parvežant ir kelks Seinus, kelks paėtorius, kelks ir ji... tu atsakysi prieš Dievą ir prieš žmones.

Parėjęs į grėdį, Simas neižiūrėjo į margajį pečiaus gašl, nei į vaikų kepuraites, tik duonos žiaunę sukrimtė, išsiskubino gyvuliukų šerti, kad greičiau užmirštų sapną. Ir pasisekė, nes pulkia mielį pagavo — kam Jonas davė? ir kad davė, da liko begalės, visiems da gal užtekt pasiskaityti ir vaikams pasidžiaugti... Sunku saulės spindulėliui darželį pasiekti, geleles atgaivinti, kad ūkai didi da žemę apsupe.

Mažiukas.

Iš Lietuvos.

„DAINOS“ VAKARAS. Kadangi i „Saulės“ susirinkimą atvyksta daugel svečių, tai „Daina“ pasirūpino jiems vakarą. Pn. Leonas pakaitė susirinkimams apie pradinę mokyklą Amerikoje ir Japonijoje. Beto buvo pasakytas daug gražių eilių ir padainuota dainų, kaip „Dainos“ choro, teip ir atskirų žmonių. Labai atkreipė į save susirinkusiųjų akį kun. Byla, kursai gražiai padainavo keletą dainų. Teip pat ir kiti artistai-mėlytojai atliko savo uždavinį kuopuikniais. Publika nuolatos prašė pakartoti. Matyti buvo nepaprastas pasikakinimas vakar. „Dainos“ salė buvo grūstė prisigrodus. „Salt.“

BALKUNAI (Kalv. ap. Suv. g.). Apšvietimas ir susipratimas mūsų kampelyje kila augstyn. Mokytojų turime lietuvi, valsčiaus raštinkas ir jo padėjėjas teipgi lietuviai. Raštinių vieton rusiškų laikraščių išsirašėme lietuviškąjį — „Viltį“ iš Vilniaus. „Salt.“

SKARDVILLE (Ras. ap., Kauno gub.). Senesniai grįžtant vienam mūsų miestelio žydų iš Tauragės namon. Už 12 varstų nuo Skardvilės užpuolė jį trys piktadariai. Jie žyda peiliais sunkiai sužeidė, ir atėmė 800 rublių nuėjo savais keliais. „Salt.“

BOGUSLAVISKIS (Vilniaus gub. ir ap.). Pas mus nors mažas miestelis, bet visko turime užtektinai — turime tris alaudis ir vieną monopoli, teipgi alaus ir degtinės gerk, žmogeli, kiek tik tau telpa! Taigi ir neapsiėname mes be tu gėrimėlių — traukiamo juos teip, kaip vėriai buiza, tik mums nei piršto nereikia. Geriame ne tik mes, vyrai, bet ir moteris, o net ir jaunos mergelės. Protėginis žmonės sako, kad tai yra negera, nežmoniškas darbas teip mauti ir mauti, bet mes jų neklaušome. Jie ragina mus prieš šviesos, prie knygų ir laikraščių skaitymo, bet kas mums iš tos šviesos, kam mums tos knygos, kam tie

laikraščiai, — degtinė tai mūsų viskas!

Tokios tai liūdnos, vai liūdnos žinios iš Boguslaviskų miestelio... „Salt.“

SEIRIJAI (Seinų ap., Suv. gub.). Vargu atsiras Lietuvoje teip tamsų ir teip vargingai gyvenantieji žmonės, kaip Seirijų apielinkėje; bet vargu kur atsirastu ir teip ištroškusių aaus ir degtinės, kaip čionai, nes Seirijų apielinkėje monopoluje ir žydų aludnikų kisenėse per metus palieka 100 tūkstancėjų rublių! Zydėliai šabo dienose vaikštinėja išsėpuose, tyčiodamiesi iš vargšų „gojų“ paikumo, kad tie juos — sveimtautočius maitina ir lobius juos krauna, nors patys daugiausiai apsikarmalavę, apsupe, o apsuogs kam, neturi už ką nė gydytoju parvešti, vaikų neleidžia mokytis, sakymū, kad nēr „spasabo“. Pernai valsčius neva buvo nutaręs, kad aludės šventadieniais būtų uždarytos ir gubernatorių tajį valsčiaus nutarimą pripažino, tuo tarpu gi šventadieniais aludės pilnos ištroškusių alaus; vietinė policija vieton prižiūrėti, kad aludės būtų uždarytos, pati su visais laka. Seniaus, kaip buvo du sargybinis (stražnikai), tai nors vagybių Seirijose nebuvo, dabar gi sargybiniai keturi nieko nemato, ar nenori matyti, nes pereitą Subatą nakčia iš vienos krautuvės išplėšia prekį už kelis šimtus rublių. „Salt.“

VEPRIAI (Ukm. ap., Kauno gub.). Mūsų parapija nedidelė, bažnyčia medinė mažas. Miestelis teipgi mažas: valsčiaus kancelarija, krautuvė, monopolius, aludė — tai ir viskas. Seniaus užtekdavo tik monopolio, bet pakiaukas įkurta ir aludė, kurioje mūsų parapijionis, kaip ne kaip išklause Mišū, prasėdė ligi sutemai.

Simet mūsų gerbiamasis klebonas kun. T. V. kalėdo-damas pradėjo raginti žmones prie blaivybės; daugumas paklausė jo balso ir priėmė blaivybę. Nepelnydas dabar, matyt, tiek monopolius ir aludė! Mūsų klebonas žada statyti naują mthro bažnyčią su pagalba grapo ir parapijionų. Šiais metais jau dauž parapijionis privežė akmenų ir plytų, kurias iš savo dirbtuvės duoda grasas. Tai, su Dievo pagalba, gal ir mes susilauksime naujos bažnyčios! „Salt.“

BENIAKAINIAI (Viln. ap. ir gub.). Kaip praneša laikraščiai, Beniakainiuose Pleviskis, Miloševskis ir Mostavskis smarkiai sumušė čion atžavičius kun. Stakele. Sudraskė jam drabužius, nurovė plaukus ir vos gyvą paliko. Kuomet atbėgo žmonės, piktadariai pabėgo. Spėjama, juog čionai lenkų darbas. Mat kun. Stakeles lenkai labai neužkenčia. Kuomet gi lenkai nustos užpuldinėje Lietuvius?!

VILKĖJA (Kauno gub. ir ap.). Kokia tvarka pas mus počese, parodo krasauninko iš Svetošino pasielgimas. Žinoma, juog raštinių tarnai gauna mažą algą, užtat nori užpelnėti nuo žmonių. Taigi Svetošino krasauninkas už alų, keletą kapelkų, atsimeš laikraščius iš Vilkijos, neatiduodavo kam reikia, bet kas papraso vir tokiu būdu laikraščių savininkai arba visai negaudavo laikraščių, arba jeigu ir gaudavo, tai sena, sudraskytas, krasauninkas atstarytas, bet kiek dar tokių liko...

BALIS (vienasėdija Viln. pav.). Tris nežinomi piktadariai išplėše šiaudini stogą ir ilindė ir R. Gasinicos butą, surišo ją ir jos broli Juozą Sosnovskį ir reikalavo pinigų. Kuomet senutė atsiskakė piktadariams išduoti pinigų, du iš jų uždegė šakalus ir pradėjo jai deginti kojas ir kaklą. Nebegalėdama išskentėti senutė tu basiu kančių, pasakė jiems kur yra padėti pinigai. Piktadariai paėmė 1,068 rub. pinigų ir ant 210 rub. daiktų, pasislėpė. Vieną iš piktadarių pasisekė sumti, jis prisipažino esąs valstietis Jonas Siemaško. „V. Z.“

SUDEIKIAI (Ukm. apskr. Kauno g.). Sausio 20 dieną atvyko mokytojas lietuvis, bet radęs mažą algos ir blogą būta, žada bėgti.

Amerikos Naujienos

Nušovė anarkista. Chicago, Ill. 2 Kovo. Anarkistas užpuolė ant policijos viršininko G. M. Shipley, bandydamas jį nužudyti; užpuolimas bet nesisekė ir užpuolikas pats tapo nušautas. Policija tiki, kad užpuolikas buvo pasamdytas anarkistų gaujos, idant atkeršyti už anarkistų prispaudimus. Esą tai te patys anarkistai, kurie parengė nužudymą kun. Heinrichs Denver' ir grėse nužudyti (Chicago's miesto gaspardoriu Busse. Užpuolikas kelis kartus atėjo į policijos viršininko namus, nerazdamas viršininko namieje; kada galop' pats viršininkas pas duris atėjo jį išleisti, netrukus pakilo kova, kurioje anarkistas revolverio švialais sužeidė viršininką ir atbėgusius ir pagalbą viršininko sūnų ir tarną, pakol galop' užpultų jį švialais ant vietos padėtas tapo. Kas jis per vienas, nėra žinoma, tačiau detektyvai pažino jį tankiai dalyvaus anarkistų susirinkimose. Tuojaus išaišta policija kratinėti po italų ir žydų anarkistų namus ir keliočia pažvelgtų suareštavo.

4 sudėgė. Pittsburg, Pa., 29 Vasario. Lenkų apgyventuose namuose ant Brereton Ave. Subatos rytą anksti atsiradus ugni, sudėgė motina su trimis mažais vaikais, o dau-

* Šėperis — superphosphat, kė miškas tręjalas.

gelis kitų tik vos spėjo išsi-
gelbėti. Sudegė namai S.
Wiaceko ir J. Kalinowskio.
Wiacek lenė tai su trimis vaikais
liko liepsnose. Kalinowski
išgelbėdamas savo šeimyną,
išneždamas pačią ir vaikus
per langą laukan ir apacioje
stovindžių poliemono
rankas. Ugnis atsirado
per liampas eksploziją ir ap-
siplėtė taip greit, kad kada
žmonės sudado, rado jau iš-
eigas, liepsnų užimtas.

Laidotuvės anarkisto aukos.

Denver, Col., 29 Vasario.
Biaurus darbas anarkisto
italo, kurs pereitą nedėlidienę
nužudė kun. Leo Heinrichs,
bepirmdamas nuo jo šv. Sakramenta,
prikėlė pasibaurėjimą visų žmonių
prieš tuos žmogžudius anarkis-
tus. Policija turėjo skubintis
nugabenti žmogžudį į kalėjimą,
idant neduoti žmonėms
jį ant veido užmušti.

Kun. L. Heinrichs buvo
vokietis ir tik neseniai buvo
atsiuntęs į Denver iš Paterson,
N. J. Užtai jo lavoną
palaidojimui išsiuntė atgal į
Patersoną. Visos Denver'o
miesto katalikiškos draugystės
ir miesto vyriausybė dalyvavo
kūno išlydymio iškilnėse.
Pamokėle kunigas tarp kitko
pasakė: Šita žmogžudytė
patvyzdys tai pavyzdys anarkis-
tų užsiuolinio ant visuomenės
tvarkos ir įstatymų. Tasai
žmogžudydys pamatė jau
Italijoje, juog Bažnyčia, nors
persekiota, tačiau nepaliauja
savo kovoje už dorybę ir i-
statymus. Užtai jų visa
veislė, socialistai mokinan-
tieji ir anarkistai pildantieji
krivinus darbus, neapkenčia
Bažnyčios ir kunigų. Jie
neapkenčia visko, kas mums
šventą — neapkenčia galingumą
žemės valdono, išmintį i-
statymdavystės, praklinumą
teismų ir romybės naminės
šeimynos. Ar teip atšalė
mes, juog nejausium pasipiktini-
mo, kada tie balamantai
begėdikiškai teršia mums
šventus dalykus?

In Paterson'a, N. J., kun.
L. Heinrichs'o lavonas pri-
buvo Subatos rytą ir tapo
palauktas apie 500 susirinkusių
žmonių.

Baumės maištininkams.

Philadelphia, Pa., 28 Vasario.
Teismas sunkiai nubūdė
vadus anų italų bedarbių,
kurie pereitą savaitę buvo
surengę bedarbių parodą
ir prie to susikirto su policija.
Vyriausias kaltininkas,
kuriui prisipažino šovęs į
du poliemono, nors nesužeid-
damas anuos, gavo 5 metus
sunkaus kalėjimo, tris kitus
gavo po vieną iki dviejų metų.
Prieš 9 kitus apakus-
tus teismas dar nepabaigėtas.
Sūdičia pripažino, kad italai,
kurių nė vienas nemokėjo
angliškos kalbos ir nepažino
nuo šios šalies įstatymų,
buvo suvedžioti besąžiniškų
agitatorių, kurie savo gundinan-
čiomis prakalbomis kurstė
juos ant maištų.

Geležinkelininkų padėjimas.

Washington, 29 Vasario.
Geležinkelininkų kompanijos
po visą Ameriką, bandančios
sumazinti savo darbininkams
algas, randa pasipriešinimą
netik iš pusės pačių darbininkų,
bet ir valdžia atyžiai žiūri
ir padėjimą ir pareikalavo
informacijų, bi-

rodama, kad kartais kilus
visuotinam geležinkelininkų
straikui, visai šaliai prisieitu
nukėsti.

Lokomotyvų inžinierių
uniija išleido pakvietimus
17 geležinkelininkų kompanijoms
sueiti ant konferencijos 1 d.
Kovo, idant aptarti algų su-
mažinimą.

Southern Railway kompa-
nija, gavusi atsiliepimą nuo
savo darbininkų, kad tie
straikuos, jei algos bus nu-
muštos su 10c ant dolerio,
padavė dalyką atsverti val-
džios komisijai.

Norfolk & Western kompa-
nija užmanė savo darbininkams
mažinti ir didinti algas
pagal tai, kiek kompanija
žudirba pelno.

Mainieriai nesugadėja.

Indianapolis, Ind., 29 Vasario.
Atstovai minkštos anglies
savininkų iš vakarinės
Pensylvanijos, Ohio, Indiana
ir Illinois valstijų, ketvirtų
sykiu laikydami konferenciją
su mainieriu unijos komitetu,
nesulygo apie atnaunimus
darbo kontraktų, kurie išsibaigė
1 d. Balandžio šių metų.
Teip anglies savininkai kaip ir
uniija rengiasi ant kovos —
straikų minkštos anglies.
Mitchell'is, mainieriu unijos
prezidentas, nelaukdamas
išleido pašaukimą mainieriu
atstovams išnaujo suvažiuo-
ti ant konvencijos 12 d. Kovo,
idant aptarti dalykų stovį.
Konvencija turės nuspre-
sti, kokiu algų ir darbo
išlygų reikalauti, o potom
užkvies anglies savininkus
pristoti ant tu reikalavimų.

Keta lygiai teip pasielgti
kaip pirm dviejų metų, kada
negalėdami sulygti su savininkų
atstovais išvien, sulygo
su tokiomis kompanijomis
pavieniai, katros ant darbininkų
prašymų sutiko, o pertai
kitos kompanijos buvo
priverstos teipgi taikinties,
nenorėdamos savo kasyklas
liaktyti dykas, kada
kita dirba. Šimet, sakoma,
mainieriams būsią dar
lengviau, nes Indianos val-
stijos savininkai esą gatavi
sulygti, o jų kasyklas dir-
bant, turės pasiduoti ir Ohio
bei Pensylvanijos anglies
savininkai, kurie mie-
lai norėtų darbus pertraukti
ant kelių mėnesių, idant
pertai anglį pabranginti.

Darbai geležinėse.

Pittsburg, Pa., 28 Vasario.
Pittsburgo ir apielinkės
geležinės darbai pradėjo
gerai eiti, ir tvirtinama,
kad ant ilgo laiko darbu
esą užsakyta. Ypačiai
geležinkelininkų kompanijos
pradėjo daugiau darbu
paduoti. Teip Great
Northern Railway pareik-
lavo 45 tūkstančių tonų
plieninių rėlių ir padavė
darbus trijų Pittsburgo
kompanijų fabrikams,
idant greičiau būtų atlikti.
Panamos kanalo komisija
teipgi užsė sakė rėlių.
Viso apskaito-
ma, kad šimet vyvrios
geležinkelininkų kompanijos
reikalaus pusantro milijono
tonų rėlių.

Carnegie Steel kompanijos
fabrika No. 1 ir 2 pradėjo
dirbti, teipgi Homestead'e
budavonės geležių fabrika,
ikišiol dyki buvo, pradėjo
išnaujo dirbti. Du tūkstančių
darbininkų ten darbo ras.

Sulygo ant mažesnių algų.

Scranton, Pa., 29 Vasario.
Straikas Erie geležinkelininkų
kompanijos mašinistų pasibaigė
tuomi, kad straikečiai sulygo
ant kompanijos pasiūlymu,
prašalinti sistemą mokėjimo
kiekį pagal padirbtą darbą,
o to vieton mokėti tvirtas
algas, bet algas sumažinti
su 15c nuo dolerio tiems,
katrie uždirbdavo daugiau
nei 80 dol. ant mėnesio,
o 10 dol. ant 45 dol. už
mėnesį, katrie uždirbdavo
daugiau nei 50, bet mažiau
nei 80 dol. ant mėnesio.

Nauji McAdoo tuneliai.

New York, 28 Vasario.
Tūkstančiai žmonių, važiuo-
jantieji tarp New Jersey ir
New York, naudojasi šiuo
nauju atverto McAdoo tunelio
po Hudson'o vandeniu.
Stotis būna prigrūsta ir trū-
kia prikimšti žmoniu, nes
kur su pervaziis (ferais) reikė-
davo važiuoti pusę valandos
ir ilgiau, trūkis pervaže
laikė trijų minučių, nors vi-
sas kelias, nuo 19-tos gatvės
ir 6-tos Ave. New Yorko iki
Hoboken ima 10 minučių.
Trūkia važiuoja 35 minutes
ir kas valanda įstengia
pervėžti 10 tūkstančių pas-
ażierių. Tunelių dūdos viduryje
vandens guli 95 pėdas
giliau po vandens paviršio ir
60 pėdų giliau dugno mulvė-
se. Visas ilgis po vandeniu
yra mylia ir bertainis.

Tunelis, dabar atvertas
yra vos ketvirta dalis visiškų
tunelių linijos, kurią pa-
baigė budavoti laike šios va-
saros. Netik po miestų gat-
vėmis tuneliai bus prailginti,
bet ir po vandeniu antras
tunelis nueis iki Jersey City
ir nuo ten iki Newark, N. J.
Tunelių budavojime dirba
6500 žmonių.

Draudžia alaus gerti.

Altoona, Pa., 28 Vasario.
Daugelis fabrikų, matydami,
kad darbu nedaug, o darbininkų
ikvalitas, naudojasi iš
tos progos kovojimui prieš
girtuoklystę tarp savo dar-
bininkų. Netik pačiose dirb-
vėse, bet ir namuose draudžia
gerti alaus. Bravorninkai
mat šičion kas nedėlia pardu-
davo šimtus butelių alaus
po stabas ir pertai darbininkai
ypačiai įprato gerti.
Fabrikų šnipukai dabar
vaikščioja po namų kiemus,
o kur pamato tuščią alaus
butelį, tai užtenka tos
priekšties darbininko paleidimui
iš darbo.

Pelnas iš čėverykų valymo.

New York, 28 Vasario.
Koks milžiniškas pelnas
priauga iš penktukų ir dešim-
tukų, kuriuos žmonės už-
moka už čėverykų nuvalymą,
matyti iš to, juog už privilegiją
čėverykų valymo naujoje
McAdoo tunelio stotyje ties
Cortland St. suderėta
randos 124 tūkstančiai dol.
uz 12 metų, tai yra po
\$10,333 kas metas. Susitvė-
rė ypačią šią kompaniją po
vardu „Hudson Terminal
Bootblacking Co.“, suside-
dant iš pagarsėjusių New
Yorko milijonierių. Jie mat
supranta, juog minios žmonių,
tunelių naudojančių, apėčiai
paliks pelno.

Milijonierius darbininku.

Fall River, Mass., 28 Vasario.
Ch. D. Davol, kurio tė-

vas milijonierius šiame mieste
savina vilnos fabrikus, parsiamdė
už prastą darbininkų ant Rock
Island geležinkelio, kur išpradžiū
gaus 15 dol. ant mėnesio. Daro
tai ne iš beturto, bet norėdamas
gyyti tobulą supratimą apie
visus prie geležinkelininkų
reikalingus darbus. Idant
vėliaus kuo pasekmingiau
valdytu geležinkelius, užtėvė
žilionus nupirktus.

Rašė iš savotiškai.

Washington, 29 Vasario.
Census Biuro skaitliškis rodo,
juog jokia šalis pasaulio
lygi nėra teip turtinga, kaip
Suv. Valstijos. Visos šios
žemės gyventojų skaitlius
išnesia 85,593,303, arba po
beveik 7 žmones ant kiekvieno
ketvirtainės mylios. Visus
žemės turtais išdalinus lygiai
ant kiekvieno žmogaus,
išputų kiekvienam po \$1310.11.
Kaip ūmai Suv. Valstijos
paaugo, pasirodo iš to, juog
dar metuose 1870 išputė
ant kiekvieno tiktai \$779.83,
o metuose 1850 tiktai \$307.69.
Gyventojų metuose 1870
buvo tiktai suvirš 38 milijonai,
o jau metuose 1907 suvirš
85 mil. Gatavų pinigų visokiose
bankose metuose 1870 buvo
1092 milijonų dol., o metuose
1907 — 8023 milijonai dol.

KORESPONDENCIJOS.

Cleveland, Ohio.

25 d. Vasario Cleveland'e
šventino kun. Juozapą M. Kuodelką
ant pagelbinio vyskupo,
prie senojo vysk. Horstmann'o,
Cleveland'o dijeceijos. Tai buvo
vienas iš pakiliausių apvaikšiojimų
ir ceremonijų katalikų Bažnyčios
tame mieste, ką pripažįsta ir
visos šio miesto prototaiškos
gazietos.

Bažnyčia šv. Mykolo Arkanio-
li, ant kampo Scranton ir Clark
Ave., yra viena iš didžiausių ir
puikiausių bažnyčių Cleveland'e,
kurios klebonas, kun. Juozas M.
Kuodelka, likos pasikirtas
nuo Germanopolis pagelbinio
vyskupo Cleveland'o dijeceijos,
per šv. Tėvą Popiežių Pijusą X,
o vyskupas Ignotas F. Horstmann'
as pašėvė jenerališku vikaru ant
slaviškų tautų, teipgi lietuvių.

Bažnyčia buvo išrėdyta,
aukštai ir purpura. Degė
4,000 elektriškių žiburių baltų,
geltonų, žalių, mėlynų ir raudonų.
Iš ryto bažnyčios durys buvo
uždarytos; jau 8 val. daugybė
žmonių radosi prie geležinių
vartų priešai bažnyčią.

Dešimtą valandą skambino
pirmą kartą su visais varpais
ir tada susirinko tokia daugybė
žmonių, kad į 20 poliemonų
turėjo darbo, darydami
kelią procesiją, kuri traukė
iš mokyklos iki klebonijos,
o nuo klebonijos ir bažnyčią.
Iš mokyklos išėjo tik kunigų
ir klierikų 250, tiems praėjus
pro kleboniją, išėjo 10
vyskupų, 2 arcivyskupų, 3
palotai ir 9 kunigai diakonai
ir vysk. Kuodelka, apsirėdę
visi vyskupo spalva —
vyšniai. In bažnyčia leido
tik su tikietais, bet

daugelis turėjo lauke pasilikti
ir su tikietais, kadangi
bažnyčia buvo pripildyta
visur. Aprašyti vis puikumo
užimtų perdaug vietos, taigi
pasakyti tiktai apie šventinimą.

Kada suėjo visi ir bažnyčia,
šventintojas vyskupas užėmė
vietą ties viduriu didžiojo
altoriaus. Tada naujas
vyskupas su savo asistentais
prizėngė priimti Popiežiaus
dekreto, kurį perskaitė
vyskupo notaras, rekto-
rus N. Pfeil. Davęs Popiežiaus
žodžių prisiegia, pašventinamas
vyskupas sugrįžo atgal į
savo vietą ir konskriatorius
vysk. Horstmann'as pradėjo
Mišias. Po evangelijų ir
pamokslu konskriatorius
suteikė tris kartus palaiminimą
klūpančiam prie altoriaus
pašventinamam vyskui, uždėjo
jam evangelijų knygą ant
pečių ir galop' suteikė šv. Komu-
nią. Pabaigus Mišias, prasidėjo
pats šventinimas. Konskriatorius
klūpančiam priešai save
patėpė galvą ir rankas
aliejais, užmovė žiedą,
padavė lazda, uždėjo mitrą
ant galvos ir pasodino į
sostą. Potam vyskupas
Kuodelka, lydziamas savo
asistentų, perėjo per bažnyčią
ir suteikė savo pirmą
vyskupią palaiminimą.

Pamokslą sakė vokiškai
vysk. Richter iš Grand Rapids,
o angliškai vysk. Horstmann.
Mišios traukėsi nuo 11 val.
iki 2 val. po pietų. Po Mišių
viesa dvasiškija turėjo
pietus ir prakalbas
parapijinėje mokykloje.
Tarp kunigų lietuvių buvo
kun. Juozas Halabarda,
klebonas šv. Jurgio parapijos
Cleveland'e, ir klierikas
Vincentas Vilkutaitis iš
St. Mary's Seminary
Cleveland'e.

N. F. Martišauskas

Paterson, N. J.

Siuom kart' pas mus dar-
bai šlėpnai eina; vien šilkinės
pradėjo kiek geriau dirbti.
Bet lietuvių jose kaip ir
nedirba.

Lietuvių čia pusėtinai bū-
relis. Visi sutikime gyveno
ikišiol, bet dabar jau pradė-
da niautis. Neseniai pas
nekurį lietuvių nedėlios
dieną atsibuvo paprastas
blaivus, kokius lietuviai
tankiai kelia. Parsigabeno
alaus, degtinės, ir pradėjo
nuo pat ryto linksmitis,
o kada įkaito, pradėjo
šokti ir dainuoti. Tas
nepatiko arti gyvenantiems
svetintautams; tie atėję
pas kita lietuvių maldę,
kad perspėtų nekelti
riksmo. Balininkai
tuomi jautėsi užgautais
ir vienas smarkuolis
net prasidėvė duris
pradėjo rėkti ir kums-
dionis mostogoti. Per-
spėti norėjusioji moteriškė
iš to teip persigando,
kad įgavo ligą ir turėjo
vėliau ją nugabenti
į šv. Juozapo ligon-
niukų. Smarkuoli
padavė teisman ir jis
turėjo užsistatyti
500 dol. kaucijos.
Teismas bus, kada
moteriškė pasveiks.
Ar šėip ar teip nu-
spręs, vis reiks už-
simokėti baumės.

Tai prie ko priveda
girtuoklavimas, o tai
vis tarp tu, katrie
neskaito laikraščio
ir viso apšvietimo
jieško

tiktai stikle raugalo. Nerė-
kia jiems nei bažnyčia
lankytis, nei prie
draugystės prigulėti.
Vietinis.

Kensington, Ill.

Neturėdamas darbo ir
nieko veikti, nors
paraišius šita
apie mūsų miestelį
ir koks gyvenimas
terp mūsų lietuvių.

Lietuvių čia gana daug,
jau į katrą stubele
tik užėsi, vis randa
lietuvių besilinksminančius
su alėčiu. Jau
turbūt linksmešnių
už lietuvių nėra
žmonių, kiti
net per naktis
neuzminga
besilinksmindami.
Bet jau
turbūt užnelgo
turės susto-
ti „inksmybė,
nes pradėta
„mažinti“
fabrikai
sustojo ir
daugumas
neteko darbo,
o su darbu
daugelis neteko
ir pinigų. Tokie
pakol dirbo,
nežinojo kas
tai yra pinigų
čėdyti; būdavo,
sutinki ji ant
gatvės, paklausi:
ar dirbi? Atsakys:
dirbau apie
dvi nedėles,
bet dabar
ir vėl nedirbu,
teip sau
gyvenu. Perspėtas,
kad gali
darbo negauti,
atsakys:
negriebs
manęs negerovė,
nueisiu
išalinta,
prafundysiu
bosui
kokį pusdolerį,
tai ir
vėl gausiu
darbo. Bet
dabar atėjo
tokis laikas,
kad ir
fundyjas
negelbia; dabar
tokie
mandruoliai
vaikščioja
apie
fabrikų
vartus,
o jau
bosus
jų nė
nepažįsta.
Tai
dabar
mūs
žmonėles
teip
stojo
skūpius,
kad
retai
pamatys
katrą
užeinant
į
oalintą,
žiūri
kad
tik
turėtų
už
ką
duonos
nusipirkti.
Tai
kada
žmonės
pasidarys
blaivus.
Yra
vienok
daug
ir
tokių,
kad
nežiūri
kad
vargas,
neša
išalinta
paskutini
centa,
sako:
aš
paprastė,
tai
negaliu
niekaip
atprasti.
Tai
su
savo
tokiu
paprastu
turės
kada
ir
badu
numirti.
O
salintų
pas
mus
yra
gana
daug,
vien
lietuviškų
yra
apie
septyni.
Tai
čia
ir
dingsta
lietuvių
pinigai.

Adomas Pringulis.

Baltimore, Md.

Daugiau
spanarių
Sus. L.R.K.A.
Pereitą
pirmutinį
bertainį
šių
metų
pagarsinau,
kad
kas
prikalbis
5
spanarių
13-tai
kuopai,
tai
tam
duosi
auksinį
ženklėlį
S. L. R. K. A.,
o
kas
3 —
tai
tam
sidabrinį.
Bet
tik
viena
Ona
Dermienė
prikalbino
5
narius
ir
gavo
žadėtą
dovaną.
Ir
dabar
atsiėmė
į
visus
draugus
13-tos
kuopos,
kad
Balandžio
mėnesyje
jūs
prikalbinumėt
nors
po
vieną
spanarį
į
Susivienijimą
L. R. K. A.
O
kas
prikalbis
tris,
tai
tam
duosi
dovaną
gražią
knygelę
po
vardu
„Paklydėliai“.
Taigi
pasidaruokite
ant
katalikiškai-
tautiškos
dirvos,
nes
yra
priedermė
rūstis
kiekvienam
prie
katalikiškos
organizacijos.
Negana,
kad
tik
mūsų
kuopa
darbuotų
prikalbinimo
naujų
narių,
bet
ir
kitos
kuopos
nesigalėtik
kiek
gražų
zodelių
paragimui
savo
pažįstamų
ir
draugų,
išrodydami
gražumą
tos
organizacijos,
kurją
ir
pats
šv. Tėvas
palaimino
per
paskutinį
seimą
praicitų
metų.

Su pagarba,

J. Karalius,

Pirmsėdis
13-tos
kuopos.

Fabiole

arba Bažnyčia Katakumbose.

vertė Vytautas.

(Tąsa.)

Syra teipgi buvo nuliūdusi, bet priežasties savo gerai gospadinei negalėjo išreikšti.

Euphrozina išklusinėjo visų tarnų ir pati visur įsiekėjo, ant didesnio dar Syros nuliūdimo ir susimaišimo, o paskui liepė visiems įsiekoti visur, kur tik Syra vaikščiojo. Kam-gi būtų galėję ateiti ant mislių, kad prakūnus jų ponos svečias galėtų paimti kokį daiktą, ar jis būtų brangus, ar ne. Pabaigtina Euphrozina tikėjo, juog skulpta diago kokiū raganiskū būdu, ir nužūrėjo tamė juoda vergė Afra, kuri, ji žinojo, nekenečė Syros ir turėjo tą padaryti, idant mergina pašvintint. Euphrozina laikė Mauritanę už a. trę; Kamidiją,* būdama tankiai priversta įsileisti, viduryj naktų, po priedanga rinkimo prie-neišenos žolių kosmetikams, tartum kitame laike surinktos nebūtū turėję tos pačios vpatybės; Euphrozina tikėjo, kad ji daro baisius nuodus, bet po teisybei, tai ji išsėdavo, idant susitikti su kitais savo rasos ant Petchišku** oržijų, arba susieti su tikinčiais ir jos raganiską galybę. Kada jau viskas aprimo ir Syra, likusi viena, su šaltu krauju pradėjo mislyti apie dienos atsitikimus, atsiminė, kaip Fulvius sustojo, eidamas per kiemą, toje vietoje, kur ji buvo stovėjusi, ir kaip paskui skubiai bėgo prie durų. Persitikrino tad, juog tenai ji turėjo pamesti skėtą, o Fulvius ją paėmė. Idant jis praieitų pro skėtetą, jos nepaėmęs, ji laikė už survis negalimą dalyką. Persitikrinsi tad buvo, juog skulpta yra Fulvius rankose. Ilgai mūstydamą apie galimas pasekmes to atsitikimo ir negalėdama nieko gero iš to sau lemti, atidavė tą viską Dievui, o pati nuėjo ant atsilisio, visada saldaus ir sudrūtinančio, jei žmogus turi ramią sąžinę.

Fabiole, po atsisveikinimū su Agnieška, nuėjo į savo kambarį, kur, kada patarnavo jai dvi vergi ir Euphrozina, paleido jas su didesniu mandagumu nei kada, nors buvo tą padarisi pirmą. Kaip tik jos išėjo, ji atsigulė ant tos pačios sofos, kur ją matėme pirmą sykį, kur su dideliu nesmagumu rado šilietą, kuriuom sužiedė Syra. Atidare skrynią ir metė ji tenai su didžiausiu pasibaivėjimu, o daugiau jau niekad to ginklo nevertėjo. Ji pasinėmė knygą, kurią ji pirmą skaitė ir jai labai patiko, bet dabar jai išrodė neuzimanti ir survis be vertės. Metė tad ją į šalį ir pasileido mislyti apie tą viską, kas dienos bėgyje atsitiko. Pirmiausiai jai atėjo ant mislių, kaip įstabi yra jos giminiatė Agnieška; kaip mažai apie save misliantį, kaip nekaltą, atvirą širdies, kaip jautri o visada išmintinga. Ir nusprendė būti jos globėja, jos vyresnė seserė visąme. Patėmėjo teipgi, kaip ir jos tėvas, juog Fulvius tankiai žūrėjo į ją, bet ne tais paleistuviniams žvilgsniams, kuriuos ji pati tankiai su paneikimu atmeždavo, tik su klatingais, kurie reikšė, kaip Fabiole mislijo, kokį blogą norą, kurio Agnieška gali tapti auka. Nusprendė tad nedaleisti išpildymo to noro, kokis jis nebūtū, todėl nedaleisti Fulvius patį Agnieškos, arba nors ir jos namū, ir kalinto patį save, kad įvedė Agniešką į tokią įstabią draugiją, susirenkančią prie jos tėvo stalo, o ypač dabar, kada pamatė, kad viską tą darė saunyliška.

Atsitiko tas kone toje pačioje valandoje, kada Fulvius, drebėdamas ant savo lovos, apsprėdė jau niekad daugiau, jei bus galima, neiti į Fabiaus namus, ir vengti kožno užvėtimo.

Fabiole pažino Fulvius būdą; ji su savo perverandina ačia užtėmėjo nuoduotus jo apsiėjimus ir klatingumą jo žiūrėjime, ir negalėjo susilaikyti nuo sulyginimo jo su nuoširdum ir prakūnimu Sebastijonu. „Koks saunus yra tas Sebastijonas,“ tarė ji pati sau. „Kai jis skiriasi nuo jaunomėnės, kuri čionai ateina. Niekados nešimtingas žodis neišeis iš jo lūpų, niekados nešvarus žvilgtėrėjimas nepasirodyš iš jo giedrių ir linksmų akių. Koks blūvas, kaip pritinka kareiviui, prie stalo, koks knuklus, kaip pritinka didvyriui, apie savo narsumą ir darbus kovoje, apie kuripos kiti teip daug šneka. O, kad tik jis turėtų tokius prie manęs jausmus, su kokiais kiti atsiliepa.“ Nedabai gėdarmės ir tartum didelės liūdnumas apėmė jos širdį. Toliau atėjo jai ant mislių kalba su Syra su visomis jos pasekmėmis, ir norint atsiminimas nebuvo Fabiolei smagus, tečiaus negalėjo nuo jų atsikratyti, ir ji jautė, juog šiandieną jos širdyje pasidare didelė permaina. Jos puikumą nužemino vergė, o jos širdis suminkštėjo pati nežino kaip. Jeigu jos akys toje valandoje būtų atsidarė ir ji būtų galėjusi matyti, kas darosi už šito svieto, ji būtų pamatūsi lengvą debesį, tartum nuo kodylo, gražiai paspalvintą, klančių nuo lovos kilpančios vergės (malda ir saunori savo gyvasties auka kila draugė ir dangū), ir būtų pamatūsi, kaip tas debesėlis, atsimušęs į mielasirdystės sostą, puolė atgalios kaip rasa saldzios mylostės ant jos saunos širdies.

Teisybė, ji to negalėjo matyti, norint teip buvo, ir ant pabaigos patilsiu šiekėjo atsilisio. Tečiaus ją kankino neramūs sapnai. Matė ji kokią skaisčią vietą kokiam labai gražiame darže, ap-

šviestą giedriai vidurdienine saule, bet labai miela, o aplinkui buvo labai tamsu. Gražios kvietkos dengė žemę; augmenys, gausiai žiedais apdengti, traukėsi nuo medžio prie medžio, ant kurių kabojė auksiniai vaisiai. Viduryje matė nerėgę mergina, su žibančia ant jos skaisnaus veido laime, sėdinčia ant žemės; iš vienos pusės stovėjo Agnieška, kaip visada su labai meilum veidu, o iš kitos pusės Syra, su saldum nusisypsojimu lenkėsi ant mergaitės ir glamonėjo ją. Fabiole jautė savyje nepergalimą norą būti su jomis. Jai išrodė, juog jos džiaugiasi kokia laime, kurios ji niekad nepažino ir nematė; rodėsi, juog net moja, idant ji prisitartūtū. Bėgo tad greitai, bet su didele išpaška pamatė plačią, tamsią ir žilą išplėšą, ant kurios dugno tekėjo upelis, skiriančią ją nuo draugų. Išpalngvo vanduo kilo į viršų, iki neapsilygino su krantu, ir tekėjo, norint buvo gilus, sidabrinėmis vilnimis, mėtydamas į šalis gvaivintinį lietu. Drašos, drašos, šokti ir tą šerū, perlaukti vandeni ir dasigauti ir grožybės vietoje. Jos vis moja, idant mėgintū. Bet kada ji teip stovėjo, laizydamā dēli nusiiminio rankas, tamsybėje pasūdėjo Kalpurnius, laikydamas stori, sunkiū palū, ant kurios buvo išreiktos baises ir biaurios baudyklos, įstabi ir įvairiai tarpe savęs surištos. Toji pala augo ir augo, pakol neuzdengė nuo Fabioles akių puikios regyklos. Neapsakomas skaudėjimas espaudė jos širdį, bet tuojau pamatė savo gera genijū (kaip ji jį vadino), kurio veide ji pamatė padvasišintą panašumą Sebastijonu. Išpradžiū jis nuliūdė stovėjo išto, paskui prisitartino prie jos ir šypodamasis vedino jos įkaitisi veidą savo auksiniu sparnu, ir regyklos vietą užėmė ramus ir sudrūtinantis miegas.

IX.

Susitikimas.

Iš visų Romos kalnų geriausiai užlaikė senobinius ženklus be abejonės yra Palatinas. Angustas apsirinko jį sau už rezidenciją, o kiti cesarai sekė jo pavelikim, tečiaus menkus namus pavertė i puikius rūmus, užimančius visą kalną. Neromas, neuznagindintas iš jo siaurumo, sudėgino aplinkinius namus ir imperatoriškus praplatino net iki artimo Esquilino, užimdamas visą vietą tarpe tų dviejų kalnų, kur dabar yra Coloseum. Vespazijonas sugriovė tą auksinį namą, palikdamas tik puikius lubas, papuoštas gražiomis tepionėmis, o iš likusios medžiagos pastatė Coloseum ir kitus namus. Likusioj rūmų dalyj padarė įėjimą nuo Svento kelio, Via Sacra, tuojaus prie Titaus vartų. Vos perėjęs prieanči, lankytojas tuojaus razdovosi ant puikaus kiemo, kurio pilnas dar ir dabar gali būti lengvai atrastas. Pasisukdamas nuo jo į kairią pusę iėjo į keturkampį užtvartą, pašvėstą Domacijono Adontui, užsodintą medžiais, krūmais ir kvietkomis. Eidamas da toliau po kaires, būtų jėgęs i didelius kambarius, pastatytus Aleksandro Severo jo motinai Mammeai, kurios ir vardą nešėjo. Langai tų kambarių ējo ant Celiano kalno, o kampo duryš susisieksia su Konstantino vartais ir fontana, vadinama Meta Sudans. Čionai buvo apačtamentai, užimanai Sebastijonu, kaipo tribuno arba vyresnio apicieriaus imperatoriškos gvardijos. Susidėjo jie iš kelių kambarių, labai kukliai papuoštu, kaip pritiko kareiviui ir krikščioniui. Jo šeimyna susidėjo iš dviejų išiluosutų tarnų ir garbingos matronos, kuri buvo jo nešiotė ir mylėjo jį kaip savo kūdikį. Jie visi buvo krikščionys, kaip visi Sebastijono kohortos (puiko) kareiviai: vienai atsivertė, kiti, ir tų buvo dangausiai, išrinkti iš krikščionių, priimant į kariūmenę.

Ir kelias dienas po aprašytų pasuktiniamie ekyriuje atsitikimū, i porą valandų po saulės nusileidimo, Sebastijonas šio laipsniais dabar aprašyto prieančio draugijoje kito jaunikiu, apie kurį jau kalbėjome. Pankracas godojo ir mylėjo Sebastijonu su tokiu prisirišimu, kokį gali turėti jaunas apicierius prie senesnio narsaus karzygio, primančio jį i savo draugiją. Tečiaus mūsū jaunikaitis, pats prie cieorians kariūmenės nepriėlėdamas, godojo ne imperatoriūs kareivį, bet Kristaus apgyneją jauname tribunū, kurio kiltaširdystė, proto prakūnumas ir harsamas, nekaipo pridengti jo labai švelnum apsiėjimū, sujungtu su didele išmintia, pripildė užsitikėjimu ir drasumu visus tuos, kurie su juo turėjo susirišimą. Sebastijonas teipgi nemažiau mylėjo Pankracą už jo iš geros širdies paeinantį nuolumą ir jo nekaltybę. Bet jis gerai matė, ant kokių pavojaus gali išsistatyti karštos širdies ir greitas jaunikaitis, tad geidė tankiai jį turėti prie savės, idant galėtų juo valdyti, o kartais ir sulaukyti jį.

Kada jiedu ējo i tą palociaus dalį, kurią sergėjo Sebastijono kohorta, jis tarė savo draugui:

— Kiek kartū aš čionai einu, vis man ateina ant misliū, kaip tai įstabi dievo Apevizda padarė, juog kuomet prie pačių imperatoriūs palociaus durū yra Vartai, kurie imena sykiu nu puolimą pirmos valdzios, priešingos krikščionystės, ir išsipildymą pranašystės Evangelijoj apie sugriovimą Jeruzolimos Romos galybės.* Neabejojū, juog čionai stos kada kitas paminklas pergalėjimo kito mūsū tikėjimo priešo, t. y. pačios pagoniškos Romos viespafystės.

— Kaip tai lauki nu puoliomo šitos stiprios viespafystės dēli sustiprėjimo krikščionystės?

— Dieve saugok! Pralėčiau paskutinį savo kraujo lašą, teip kaip pralėčiau pirmutinį dėl išganymo viespafystės. Bet gali būti, kad viespafystė atsivers ne teip išpalngvo, kaip kad dabar matome, bet kokiū būdu teip nežmonišku, teip die-

višku, kaip mėg niekad nesitikėjome, o tada visi šauks: šitai Augščiausiojo rankū darbas.

— Be abejonės; bet tavo viltis Vartū, garsinančių krikščionystės triumfą, primena ir žemiško i magio reikalingsumą, iš kur jo tikiesi?

— Mano viltis, Pankracai, padėta vienoje Augstų giminyje, rodančioje ženklus geresniū mieriū; aš šneku apie Konstancijū Chlourū.

— Bet, Sebastijone, kaip-gi daug iš mūsū mokytū i dievobaimingū vyrū kalba ir, jei jų klausu, tau ir dabar pasakys, juog panašią vilti turėjo žmonės, Aleksandriū, Gordijonū ir Aurelijonū viespataujant, o tas viskas pasibaigė apsyylimu. Kodėl-gi ir dabar negali būti tas pats?

— Žinau tą labai gerai, brangus Sebastijone, ir neesyki karčiai, verčiau, matydamas tokius dalykus, nes jie labai mažina mūsū energiją. Tie slapstymaisi, tas kerėtas yra nuolatinis, susinylėjimas trupims. Kankintinių kraujas ir nekaltū murgiū maldos nepajėgia sutrumpinti aplankymo laiko ir pritraukti valandos susimylėjimo.

Teip kalbėdamu daėjo jiedu iki Sebastijono kambariū, iš kuriū svarbiausias buvo matomai prirengtas svečių priėmimui. Priešai duris buvo langas, iki žemė atidarytas, vedantis ant terasos, traukiančios šonu viso namo. Naktis buvo tokią graži, juog jiedu ir nepasijuo, kaip perėjė kambari atsidaro ant terasos. Mielas ir gražus regėjimas persistatė jų akims. Mėnulis augstai plaukiojo padangėse, kaip paprastai Italijoj, apskritus, pilnas, giedriai apšvietė viską apie save. Užtėmė aplinkui save žvaigždės, tečiau išrodė, juog kitos nuo jo atsitilino ir giedriau šviečia mėlynose padangėse. Buvo tai lygiai toks vakaras, kaip kad dangeli metū vėliau Monika ir Augustinas, gerėdami sėdėjo prie lango ir kalbėjo apie dangiškus daiktus.

Teisingai, viskas aplinkui augstai ir žemai buvo gražus ir didis. Iš vienos pusės Koloseum arba Flaviono amphitheatre kilio su visa savo didybe. Meilus fontanos ūzimas, kurios vanduo kaip kokis sidabrinis stulpas švietė nakties tamsoje ir krito žemyn, suvilgydamas akmenis, glamonėjo ausi. Kitoje pusėje gražus namas, vadinamas Septicinium Severo, priešais-gi, perviršinančios savo augstumu Coeliana, puikios Karakalos maudytės, ant savo marmulinū sienų ir granitinių kolonnum puikiai atmušė rudeningū mėnulo šviesą. Tečiaus tie visi milžiniški ženklai žemiškos garbės netrukė ant savės atydos dviejū krikščioniškū jaunikiūnū, tyloje stovinčių. Vyresnysis savo ranka apkabinęs kaklą, stovėjo pasišėmęs jam ant peties. Po ilgo tylyjimo jis vėl teisė savo kalbą, atsiliepdamas melnesniu balsu:

— Norėjau tau parodyti, kada čionai įėjome, vietū tuojaus po mūsū kūrū, kur aš tankiai perstatau sau kiliančius triumfaliskus vartus, ant kurios pirmas minėjau.* Tečiaus kas galėtų mislyti apie žemiškos daiktus teip žemus, matydamas, kaip dangiškas dangarus teip gražiai apšviestas žiba ant mūsū galvū, tartum norėdamas pakelti i viršū mūsū akis ir širdis.

— Teisingai, Sebastijone, aš tankiai mislijan, juog, jeigu šita apatinė firmamento dalis, ant kurios žmogaus, norint prasikaltimo, akis gali žiūrėti, yra tokią graži, tai kokia turi būti toji viršutinė, ant kurios neprapuotos Garbės akis epindū. Perstatau sau tą padangę, kaipo brangiai išsiūtą uždangalą, per kurį i atbulū pusę išlenda keli akniskio siūlo dirksniai, ir tū tiktai mėš matome. Kaip-gi nesulygioti tūri būti graži geroji pusė, kurios lybtis kojos Aniolū ir Sventajū, gyvenančių tobulystėje.

— Graži mislia, Pankracai, ir teisinga, ji reikiška, juog uždangalas, skiriančias mūsų čionai dirbančius nuo triumpuojančios bažnyčios, yra peržiūromas ir lengvai pereinamas.

— Atleisk man, Sebastijone, — tarė jaunikaitis, žiūrėdamas jam i akis, — atleisk man, juog kada tu išmintingū mislijoj apie bėsančius krikščionystės triumfo vartus, aš jau matau prieš save pastatytū atdarus vartus, per kurios mėš, silpnai kaip esame, galime vesti Bažnyčią prie triumfo, o patys save prie laimės.

— Kur, mielas vaikuti, kur tu juos matai?

Pankracas nemislydamas parodė ranka po kaires ir tarė:

— Tenai, garbus Sebastijone, tenai tie vartai Flaviano amphitheatre, kurie veda i areną, o ant jos tas uždangalas tarpe dangaus ir žemės, apie kurį dabar šnekejome, o kuris teip plonas, kaip tas, kuris atskiria žiūrėtojus nuo kankintinių. Bet klausyk!

— Tai levo riksmas, iš po Celiono, — atsakė nusistebėjęs Sebastijonas. — Turėjo laukinius žvėris atvesti i amphitheatro vivarium.** Žinau, kad tenai vakar nė vienos nebuvo.

— Teip, klausyk! — traukė toliau Pankracas, netėmydamas Sebastijono žodžių. — Tai yra trimyčiai, mus i kovą šaukiantai, tai yra muzika, kuri turi mus vesti i triumfą.

Abudu ant valandėlės nutlio, paskui Pankracas vėl tarė:

— Tas man visada atvedā ant misliū viena daiktą, apie kurį aš norėjau klausiti tavo rodos; ar tavo svečiai tuojaus ateis?

— Netuojaus, ir jie ateis po vieną, kol visi nesusrinks. Eiva i mano kambari, tenai niekas mus kalbos nepertrauks.

* Konstantino vartai yra lygiai toje vietoje, kaip Sebastijonas minė.

** Vietū, kur laikydavo gyvus žvėris.

* Gardi raganā Augusto laikuo.
** Sekia Afrikos negri.

* Titaus vartai, kur yra išroiti visoki šventytobios daiktai.

Aukos

Sv. Kazimiero Seserims.

Iš Pittston, Pa.:
Sv. Cecilijos Moterų Draugystė \$27.80
Iš Deerfield, Mass.:
Baranauskas Alesandras 5.00
Kaminskiūtė Marė 1.00
Iš Mahanoy City, Pa.:
Jurgis ir Magdalena Bendinskai 50.00
Feliksas ir Viktorija Pangočiai 50.00
Iš Tamaqua, Pa.:
Ignacas ir Veronika Andriejauskai 50.00
Iš New Philadelphia, Pa.:
Milevičius Ignas 150.00
Žun. A. Kaminskas 100.00
Viso 433.80
Pirmiausia buvo \$845.04

Sykiu \$8848.84
Kun. A. Staniukynas, Mt. Carmel, Pa.

MUS' SMARKIAUSIAS TIRONAS.

Nė nepatėmijam, kokis tai baidis tironas moksytis tironas perapstinys ir perapstinys mairis daugelis mumsuotikimė, visaip stengisi perga tą troškima, bet velt... Jei tas tiesa, tai reikia mums surasti ką nors, kas mūsų malno organus sudrūtintų taip, kad jie lengvai atliktų tą savo darbą, pertai netuokędami. Tuomi pagelbėjimo būdu, tai yra gydykla, yra Triner'o Amerikoniskas Elixiras iš Bitter Vyno. Imk tosios gyduolės prieš

kiekvienu valgi, nors ir nesijaustumei tikrai sergančiu, o patėmysi, kaip tai sudrūtina visą kūną. Jei tai po valgiu užėina kokie nesmagumai, kaip tai sunkumas, atsirgūgimas, galvos skaudėjimas, diareja, arba jei valgio poras nėra kaip reikiant, jei malimas nėra tobulas, jei negali valgyti nors būdamas išalkęs, tai Triner'o Amerikoniskas Elixiras iš Bitter Vyno tavę išgydys. Aptiekose. Jos. Triner, 610-622 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

VARGONINKAS yra reikalingas Cleveland'e, Ohio. Turi būti ne tinginys. Gera vieta geram. Bene kokio nereikia. Atsišaukite ant antrašto:
Rev. J. Halaburda, 1389 E. 21st St., Cleveland, Ohio.

ANGLIS! ANGLIS! As išvežiojau anglis visose dalyse mieste, — chestnut ir pečių anglis už \$4.00 už toną, pea-coal už \$2.75.
William Niswenter, Cor. Coal and Main St., Shenandoah, Pa.

Susivienijimo Ženkliukai. Susivienijimo L.R.K.A. naujų ženklių prekės:
Anksiniai po \$1.25
Pankosčiai 75c
Sudbriniai 75c
Visi ženkliukai pas kasierį. Prezidentas Kun. V. Kutyrika.

POLITIŠKI APGARŠINIMAI

Ant **SUDZIOS** balsuokit už A. W. SCHALCK iš Pottsville, Pa., demokratų pusės.

Ant **DISTRICT ATTORNEY** balsuokit už M. KILKER iš Girardville, Pa., demokratų pusės.

Ant **DISTRICT ATTORNEY** balsuokit už W. LYONS iš Shenandoah, Pa., republikonų pusės.

Ant **Director of the Poor** balsuokit už A. F. KAJINSKA iš Minersville, Pa., iš demokratų pusės.

In **Assembly pirmo** Distrikto balsuokit už P. J. McGUIRE iš Shenandoah, iš demokratų pusės.

Parduodam Laivakortes ant visokių linijų: siūdomas pinigų į visas dalis svieto; išimam amerikoniškas popierus kiekvienu; patarimus, kaip užtikrinti kiekvienu dalyje; išimam popierus: anglišką, italavikį, lenkišką ir rusišką kalbų; duodam patarimus provos. Melikam kreiptis pas mus, o būsi užtikrintas. Su godone.
Vargoninkas Sv. Kazimiero Bažnyčioje J. J. HOEPL, ir mokintis Vakarines Mokslineis FRANK URBAN, 309 Wharton St., Philadelphia, Pa.

Paršibudua geroje vietoje Salinuas Puikų didelė namai. Pasiklauskite pas **JONA GREBLIAUSKA** Delaware St., Minersville, Pa.

SVEIKATA IR LAIME
COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

Reikalauk ir skaityk naujai išleista knyga 'Vadovas in Sveikata'
Su daug svarbių, naujais aprašymais, apimanti reikalingiausius dalykus, kurie suteikia sveikatą ir laimę!

SZITA KNYGA PARASYTA DAKTARO E. C. COLLINS, naujaisiais jės dabartinė laida, su daug pridėjimu ir išaiškinimu apie visokias ligas, kaip buti sveiku, nuo ligų apsisergėti, išsigydyti ir akvyu paslaptyti žmogaus gyvenimo, kaip ir pastoti laimingu; pripildyta papildinam su viršum 200 lapu kitu DAKTARU SPECIALISTU, COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTO ir išleista.

Šitai knygoje rasite visokių ligų vardus, kaip jos prasideda ir kaip jas greitaiusia galima paresti, aprašyta yra ir moterų visokios ir lytiškos užkrečiamos pasieptijos ligos.
Vadovas in Sveikata plačiai aprašo smagumą, ir pasieptis, atstovojanti įsenybini lytiško gyvenimo sustonimą, kaip ir kaip mokėt apovesti, kad buti laiminga. Lygiai daug pamokintų įsamai, kad per lytišką išdukimą nepasieptytų, nemapatų pasieptis, lytiškai ir ant sveikatos.
Kiekvienas skyrus šios knygos yra žingelius. Seranoms mėsą rodyjama skaityti apie Diopoziją, Rozosizmą, Plančij ligas, Širdies ir Inkstų, Kepenų, visokias Vyrų ir Moterų ligas. Kuriam rūpi sveikata ir laimingas gyvenimas, togti pasieptis ir knyga „VADOVAS Į SVEIKATĄ“ parsiuntiti, nes netrukus irsi pasieptis spauda tarp 3 milijonų lietuvių tuojaus išaiškins. Tą knygą reikalingą turėti kiekvionių šeimynų ir pavieniuoju sistema.
NORS PASIEPTINIS LAIDOS DAUG TUKSTANČIU EGZEMPLIORIU ATSPAUSTA IR TA KYGKA KOSTUOJA 45 CENTUS. bet kad ji išdota visuomenai, tai kiekvienas aptars ją **DOVANA!**, kurie tik stengia 10 centų merketis už pristatimui ir savo atkilti parasyti adresą „VADOVAS Į SVEIKATĄ“ gaus tik knyga, kuri jau daug gyvenusių išgelbėjo ir gero padarė už tai ji ir naudinga lietuviams.

VIDADA ADRESUOT: Rasyk tuojaus, kadangi ir šita peskutine laida netrukus išlebaigs.
The Collins New York Medical Institute, 140 W. 34 st., New York, N. Y.

Severos Vaistai Namams yra garantuoti ant įjėgų Žmonių Tiesų apie Svarumą Valgių ir Vaistų. — Ne imkite jėgų kitų

NUO VISOKIO BUDO KOSULIO

Jei nuori jausti palengvinimą ir išsigydyti nuo kosulio kokio bent būdo, pradėdant nuo paprasto ir baigiant sausu ir stiprum, draskančiu plaučiams (kuris, jeigu laiku ji negydyti, veda prie džiovos), imkite tikriausį vaistą:

SEVEROS BALSAMA PLAUCZIAMS

Niekad nelaikyk kosulio, bet užkariauj jį su pagelba Severos Balsamo Plaučiams, pakol jis tavęs neužkariavo.

„Pereitą rudeni dirbant pabrūke taip smarkiai persalau, kad per kelias dienas negalėjau po tam eiti į darbą. Priėmęs dvi bonkufi jūsų Balsamo Plaučiams visiški tapau sveikas. Tatgi galu drašlai pasakyti, kad kiekvienas atsitikimo kokio nors silpnumo imtu jūsų vaistus, nes jie išgydo be abejonės.“
Ivanas Antonelis, Barberton, Ohio.

Atsitikimas prie darbo
Kiekvienu rankomis dirbantį žmogų būtinai pasiekia kokis nelaimė. Kryžiavonė sugrius ir sulaužys jam strėnas, arba koks norint frankis suzeis. Toki atsitikimai, jei juos laiku neapžiūrėti, atneša didę nelaimę: SEVEROS ALIEJUS SV. GOTHARDO yra tikriausiu darbininko draugu. Pamegink! Kaina 60 c.

Moteriszkės iz Marylando Pagyrimas.
SEVEROS GYVASTIES BALSAMAS išgydė Karoliną Novak iš labai svarbios ligos. Tame dalyke p. Novak iš Earleigh Heights, Md., štai ką rašo:

„Pirkau Baltimorėj pas tulą vaistininką jūsų Gyvasties Balsamo ir dabar pasakau, kad tie vaistai man daugiau pagelbėjo, neg visokie kiti; tą patį girdėjau ir nuo kitų.“
Kaina 75 centai.

Tikėk, kad tau neduoda kitokių vaistų, kaip tik „SEVEROS“ — Daktaro rodos dovani
W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

— Vienatinė Didžiausia —
Lietuviška Agentura
mės užtikim du ofsu:
Didžiausias So. Bostone, Mass. antras Branch 107 Oak St. Lawrence, Mass.

50,000 KNYGELIŲ DYKAI PER PAČTA PASLAPTINES VYRŲ LYGOS

RODA DYKAI. Urdiklos valandos nuo 9 iki 5; nedidelioms nuo 9 iki 12.
DR. JOS. LISTER C. 40 Dearborn Street. La. 5 CHICAGO, ILL., U. S. A.

G. BARTASZIUS
258 Broadway, S. Boston, Mass.

PARSIDUODA.
farma, 157% akieriu didumo, ties visokiu tarp Frackville ir Ashland, 80 akieriu išdirbtos žemės, gerai įgyventos, puikus sodas, iš kuriu pernai už 600 dolerių obuolių parduota, 2 upeliu bėga per farma, 2 nauju po 8 rūmų namu, staldas ir skūnė 55x80 pėdų, pašūtės ir kitokie triobesiai, viskas geru me padėjimu. Del artesnių žinių rasyk arba atsilankyk pas:
Thomas B. Richards, (12) Ashland, Pa., Box 9.

Svarbi Naujiena!
Jei nori turėti puikų aukinį laikrodį, vertis 20-25 dol., garantuotai ant 20 m. ir ant vianda, tai stieje pas mane gausi tokį ant išmokėjimo, mokėdamas kas mėnuo 2 dol. Teipi jai turi kvatą gali užsirašyti prie išlaimojimo laikrodžiui. Tada mokėsi kas pėdė po 1 dol. ir išsimėgė gausi už 20 dol. laikrodžiui. Adresas:
STASYS STAŠKEVIČIUS 11 W. Cherry St. Sheuandoh

Dr. O'Malley išaiskina priežastį pasekmingo gydymo.
ISSZIVERZIMAS
Veriklose arba netikrasis Išsiverzimas. Hydrocele arba vandeningas Išsiverzimas. Puškai ir visokios Uodos Ligos.
Be jokios operacijos, skaudėjimo ir apleidimo savo kasdienio darbo.
Priežastys išgydymo.
1. Dėlio—kad joje nesikaudentis išgydymas yra naudojamas per 25 metus ir ilkos išvirstas per dvideci metus, o teip vadinami Išsiverzimo Specialistai stengis naudoti ir sekli pasuk jį.
2. Dėlio—kad žiai jau išgydė 12,000 ligonių, daugelį atvaikavusių ir toliu jaiji del išgydymo, ir pasekmingai išgydė su savo šeimdu.
3. Dėlio—kad žiai gal modifikuoti ir profesionališkai užtikrinti kognę priūdėjimą, kurį duoda del savo ligonių, o gyvendamas ir praktikudamas tarp jų 25 metus, yra geras liūdėjimas apie jo liūdėjimą.
Su tokiom priūdėjim ir liūdėjimais, ar ds vilkintamet atsilaukti pas Dr. O'Malley, kuris jau egzaminuotas užteigė ir paaukye kas joms konkia ir kaip apsiginti Geriau pasinaudoti ik 25-metinis praktikos ir nustat jiuokijos pagotė a kuz kitor, kurie jus tik apsuadins ir nieko negėbės jums.
Pasikabėjimas dykai — ypatiskai ar per pačią. Atsiųk adresą, o pristigim karygtis su abrosilais apie išsiverzim užpėdytame koperte.
Dr. O'Malley's Medical Offisas
158 Washington St., Wilkes-Barre, Pa. kur galima susikabinti lietavikiui, lenkiškai ir kitomis kalbomis. Bredim Ofisas: 134 Washington Ave., Scranton, Pa., kor Dr. O'Malley gali matyti Pėtydėjimais ir Substomis nuo 2 iki 6 popiet.